

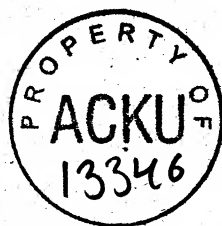
ڪنڊو والہ ڪور

دا په توپو لڳيدلى ڪور د چا دى؟
چي جنڊه ده پرې ولاړه ورور د چا دى؟

ويناوال:

ثواب فاكسار شينواري

کنہ والہ کور

شاعر

ثواب خاکسار شینواری

بِسْمِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د کتاب خانگړني

د کتاب نوم :: کندهواله کور.

شاعر :: ثواب خاکسار شينواری.

خپرنډوی :: مېړنا کلتوري مرکز.

چاپ شمېر :: ۱۰۰۰ توک.

چاپ نېټه :: ۱۳۸۴ ل / ۲۰۰۵ م.

اووډگر :: حاجي محمد "عمر خېل".

چاپ (اکمپيوټر عملي)

د دانش خپرنډويي ټولنې تخنیکي خانګه

قصه خوانی بازار، پېښور 2564513 Tel/ Fax:

E-mail: danish2k2000@yahoo.com

ڊاڪٽر

د ڪنڊواله ڪور په نوم دا ڪتاب شهيد
حاجي صاحب عبدالقدير او هغو شهيدانو
ته، چي د وطن د آزادي په لار کي يې سرونه
قربان کړل ډالي کوم.

په درنښت

ثواب خاڪسار

هغه ډېر تياره جهان دى رڼا نشته
له دې ځايه به خراغ ځان سره بل وړم

د دنيا د سپينو سرو طرفدار نه يم
زه خاكسار به تور لحد ته خپل عمل وړم

مننه

د زخمي زړه د ویشټو پوښتنه مه کړه
څوک پرې مالګې دوړوي څوک پرې مرهم ږدي
هسې نه چې هر یو زوی د پلار په څېر وي
بعضې زوی د پلار قدم باندې قدم ږدي

ښاغلي حاجي صاحب عبدالظاهر "قدير" د خپل پلار
په قدم باندې قدم کېښود. په کم سن کې يې د لوړې ملي
مفکورې بری په برخه شو.

نوموړی د خپل پلار په څېر زیر پښتون، د دسترخوان
خاوند، د ملت په غم زهير او فرهنگ پاله ځوان دی.

شاعرانو، اديبانو او ليکوالانو ته يې خپله غېږه
پرانيستې ده، هغوی خپل حضور ته مني او همېشه يې د
تسلې لاسونه په سر راکش کوي او د هر قسم مالي او
ځاني مرستې څخه يې مخ نه اړوي د کنډواله کور په نوم
دا کتاب، چې کلونه کلونه مې په زړه کې ازمان و په خپل
مالي لگښت راته چاپ کړ: د زړه له کومي مننه ترې کوم
او کور ودانی ورته وایم.

په درنښت

ثواب خاکسار

د ثواب خاکسار لنډه پېژندګلوي

محترم ثواب "خاکسار" د حاجي صاحب گل بند زوی
په ۱۳۳۲ لمریز کال د شینوارو د اچین ولسوالۍ د
پاڅېلو په قریه کې زېږېدلی دی.

لومړنۍ زده کړې یې د کهي په ابتدايیه ښوونځي کې
سرته رسولې په ۱۳۴۷ لمریز کال د رحمان بابا په لېسه
کې شامل او په ۱۳۴۷ لمریز کال ددې لېسې څخه فارغ
شو، دا چې محترم خاکسار صاحب د پوره استعداد او
عالي فکر خاوند و، د فاميلي ستونزو او اقتصادي
ستونزه له امله یې ونه شو کړای، چې خپلې لوړې زده
کړې بشپړې کړي.

محترم خاکسار صاحب د لېسې د دورې څخه د شعر

او شاعري سره زياته علاقه او مينه درلوده او د نهم
ټولگي څخه را په دېخوا يې د کاتب پاڅون سره فولکورې
کيسې د نشر څخه په نظم اړولې او په دې لاره کې پوره
موافق او بريالۍ و.

د نوموړي زياتره شعرونه د افغانستان په جرايدو او
اخبارونو کې خپاره شوي دي په هېواد کې د پينځه
ويشت کلن ناوړين له امله دده زياتره شعرونه ورک او له
منځه تللي دي.

نوموړی يو ملي شاعر دی او زياتره د شعرونو برخه يې
ددې هېواد او خاورې نادودو ته گوټنيونه ده او ددې
ناوړين او بدبختيو څخه د خلاصون په خاطر يې شعرونه
ويلي دي او د وطن سره يې خاصه مينه ښودلې ده؛ لکه:

وطنه ستا په جگو غرو مې قسم
ستا په دې جگو سردرو مې قسم
غليم به ستا د غليمانو يمه
صادق بچي دې د بچيانو يمه

په درنښت

دلبر شاه شينواری
د ژبو او ادبياتو د پوهنځي د انگليسي څانگې
د دوهم صنف زده کوونکی
۱۳۸۳/۱۰/۵ درونټه.

د سپين غر د لمنو خوشنوا بلبل

دا به راسره هر څوك ومني، چې شاعران خدایي خلك
وي، د زړه په شیشه يې هېڅ گرد نه وي او كه وي، ډېر زړ
يې الوځوي، دا الوت كه اشتعالي وي او كه انفعالي؛ خو
شاعر د زړه په هينداره هېڅ زنگ پرېښودلو ته تيار نه دی.
د شاعر كار تل له خيال، تخيل او عيب سره دی، همدغه
رياضت او تزكيې ترې خدایي شخصيت جوړ كړی وي؛ نو
بيا:

د هر چا په غاړه ژاړم لكه نى
څوك چې د ملنگ جان له درد او جوش نه ډكه شاعري
وگوري، كه چېرې يې اوزان ملي او اولسي نه وي؛ نو هېڅ
كله به يې دا گومان ونه شي، چې بې علمه و د ملنگ جان
درد او الم دده شاعرۍ ته ابدیت ورکړی دی:

روح د ملنگ جان دی تاته په زارو

باد به مې يونسي ستا له دروازو

همدغسې د سپين غر د لمنو گړنگونو او نښترو خوشنوا
بلبل درواخله، چې په شعر کې يې سادگي، روانيت،
اولسيت او بشري خواخوږي په غورځنگونو ښکاري.

ځاڪسار د جهاد د شېبو شاعر دی. ډېر شعرونه يې د
هېواد اسلام او ملي پاڅون د گرمو ولولو عكسونه دي، چې
د كاغذ پر مخ به دده د زړه وينې د يو شهكار او ملي امانت
په توگه د راتلونكي نسل لپاره غوره سبق وي.

زما د ځاڪسار طنزيه شاعري ډېره خوښه ده؛ خو كه د چا

د زړه د ازارېدلو وېره نه وی؛ نو ما به یې دلته بېلگې راوړې وی.

ښایي خاکسار د همدې لپاره دغسې شعرونه له خپلې ټولگې څخه لرې کړي وي.

د ادب پوهانو په وینا: کوم ادبي تخلیق، چې زموږ احساسات راولسپړوي او زموږ تاثرات بيدار کړي پر برياليتوب يې هېڅ شک نه دی په کار.

د همدې آرونو په رڼا کې د ښاغلي خاکسار شاعري په ټول پوره خپژي او دا يې د برياليتوب نښه ده، چې ذوقونه راپارولې شي او خپل پيغام د شعر په شپېلۍ کې ور رسوي د خاکسار شاعري ښکلې انځوريزه بڼه لري، چې د ټولگې نوم يې هم "کنډواله کور" دی.

خاکسار د يوه داسې قام شاعر دی، چې د وخت تاراكونو يې علمي کچه لوړېدو ته نه ده پرې ايښې، په غالب گومان، چې شاعر ډېر زيار گالي، چې د رسونې حق ادا کړي او په دې اړه يې ډېره برلاسي په برخه ده.

يو ځل يې ماته يو غزل ليکلی، تاسو به وگورئ، چې د خاکسار په اړه زما د افکارو ترجماني کوي او که نه؟
يو څو بيته يې دادي:

ناگاره تا چې ځان ناگار نيولی
چې کوم سړي د اوښ مهار نيولی
اخر لوبدلی گړنگونو نه وي
چا چې دوستي باندې اغيار نيولی
کنډواله کور باندې څه وليکه لږ
کومه گناه کې دې خاکسار نيولی

لومړۍ بیت یې په طنز په ابهامي ژبه کې کره کتنه ده
دوهم بیت یې نفسیاتي کیفیت او پیغام دی او درېم بیت یې
د حسن اختتام په توګه له مینې نه ډکه تواضع او انکسار
دی، چې زړه نرموي او حال ته د ماضي خواږه ورڅکي.
د کنډواله کور شاعرانه انځورونه، چې په کوم احساس او
جذبه ودان شوی هغه ډېر رښتیني او له حده زیات په
اولسیت او ساده خلوص ودان دي.

دغه اولسي تال وګورئ، چې څومره په زړه پورې دی:
که خدای مې خپل وطن ازاد کړ، خپل وطن ته ځونه
بیا به په لوړ چینار کې واچوو ټالونه خپل وطن ته ځونه
خوارګی کور به بیا راجوړ کړو خپل وطن ته ځونه
ترې راجاپېر به کړو د خټو ډېوالونه خپل وطن ته ځونه
باید عرض وکړم، چې د شعر رواني، سادګي او
لوستونکو ته خپل پیغام ور رسول یا د رسونې حق پوره ادا
کول د یو شاعر او فنان کمال وي او دا په دې مانا نه ده،
چې په اولسي رنګه شاعري کې به خدای ناخواسته شعریت
او هزنه نه وي، دا بیت وګورئ:

څومره حسین او حسندا شو دا د حسن بوتان
چې عاشقانو ورته تنډې په زمین ایښې دي
د فن شعریت او هزنه تر مورګو رسېدلی محبوب شعر
دی، چې د حسن بوتان او تنډه پر ځمکه اېښودل یې
ځانګړی روحیاتي او فني پس منظر لري، چې د محبوب او
مکشف دواړو ډولو هزونو تنده پرې ماتېدلی شي او "حسن
دار" خویي دومره زړه ته ننوتی ساده اولسي ترکیب دی؛
بلکې په دې ټپه کې باقي دار:

ديدن دې څومره قيمت ارزي

چې سر پرې ورکړم باقي دار به څومره شمه

قدر من خاکسار يو سپېڅلی پښتون مسلمان شخصيت
دی ښکلی او له وقاره ډک قد و قامت يې په زړه پورې
راښکون لري. شاعرانه ذوق يې ځکه د ستايلو وړ دی، چې
هر کال د نارنج گل مشاعرې ته له ځانه سره شاگردان
راولي، چې ده ورته ښکلې ترانې ليکلې يې او هغوی يې
زمزمه کوي.

پر دې سربېره د سپين غره په لمنو کې ادبي ټولنې لري،
چې وخت ناوخت مشاعرې او د کره کتنې غونډې جوړوي.
زه په پای کې د لوی خدای نه د خاکسار شعري بهير
همداسې ځپاند او ولوليز غواړم او د حضرت حمزه بابا دې
رانه عزيز ته د هغه پيغام يوه وړاند وينه گڼم، چې تحقق
ې وموند:

رنګ رنګ گلونه راغله د پښتون ادب په چول
وس وخت ايله د سترگو غړېدو راغلی دی

خاکسار ته په شاعرانه درناوي

ناگار

د ننگرهار پوهنتون

۱۵/۱۰/۱۳۸۳

کنډواله کور

دا د ثواب خاکسار د شعري ټولگې نوم دی، چې ستاسو په لاس کې ده ثواب خاکسار د ننگرهار ولایت د اچین ولسوالۍ د پینځي خور د پاخېلو د کلي اوسېدونکی دی.

کله، چې په افغانستان باندې د شور د اوومې تورې لړۍ راخوړې شوې؛ نو ثواب خاکسار هم د خپلې ایماني جذبې له مخې د نورو مجاهدینو په څېر د جهاد تاوده سنگر ته راوډانگل او د شهید قاري عبدالصمد تر مشرۍ لاندې یې د حق او باطل په مقدس جهاد کې برخه واخیسته.

ثواب خاکسار د شینوارو د شمله ورو زیږو پښتنو په څېر یو پښتون دی او د تعلیم په دوران کې یې شعري لیکلو ته مخه کړې وه؛ خو د جهاد په تاوده سنگر کې، چې کله ودرېد؛ نو په هېواد باندې د کمونسټي ټاډودو او ظلمونو له مخې یې د شعر د لیکلو هڅې نورې هم تاندې شوې؛ لکه، چې وایي:

که اسلام باندې په دار شم په دار نه یم
که په مینه یې سنگسار شم سنگسار نه یم

بيا به هم په ســرو او شنو گلو کې گرځم
 له بڼايسته حـورو غلمان به کنار نه يم
 که شـهيد شمه نو ځای د افتخار دی
 د برستنې په مرگ خوښ زه خاکسار نه يم

په رښتيا هم، چې د حق او باطل تر منځ مقابلې وه د
 خاکسار صېب ددغه شعر په ويلو به مجاهدين نور هم
 زړور او د دښمن په مورچو او سنگرونو به يې د زمرو په
 خېژ حملې کولې. خاکسار تکره مجاهد او د اسلام جذبې
 يې په رگونو کې ځای نيولې؛ ځکه د شهادت مرگ د
 برستنې د مرگ څخه بهتر گڼي او همدا يې د تاوده سنگر
 د يوه سپاهي گواهي ورکوي د خاکسار صېب په دغې
 ټولگه کې جهادي، عشقي، د وطن سره د مينې او نور
 خوندور شعرونه شته دي زه خاکسار صېب ته ددغې
 ټولگې د چاپ مبارکي وایم، چې نوم يې (کنډواله کور)
 دی؛ خو خدای (ج) دې دده کور نه کنډواله کوي.

• په فرهنگي مينه

شفیق الله مقلوال

د مملې د ادبي ټولنې مشر او د ننگرهار

د ازادۍ مطبعې آمر

۱۳۸۳/۱۱/۶

لوستونکو ته

قدرمنو لوستونکو! زما غونډې د کم استعداد خاوند
سره دا نه ښايي، چې د شاعر په مقام کې دې خبرې وکړم
او يا دې څه پرې وليکم. دا ځکه، چې د شاعر مقام په
داسې ورېښمينو، نازکو او سپېڅلو پردو کې پټ دی،
چې ددې پردو اوچتول او تحليل اسان کار نه دی.

شاعر د اللّٰه مخلص بنده د وخت ترجمان او داسې
شخصيت دی، چې د وخت هر فرعون ته يې د موسی
عليه السلام په څېر گوزارونه ورکړي دي.

يا په بل عبارت شاعر د غمونو، دردونو، خيالونو او
تصوراتو داسې غر دی، چې د سر نه خولۍ ورته لورېږي.
ډېر ځله به مو په ورځپاڼو، جرايدو او کتابونو کې د شعر
او ادب کلیمې څنگ په څنگ سره ليدلې وي، شعر او
ادب په خپل منځ کې د نوک او وری په شان پيوندونه لري
او له يو بل سره لازم او ملزوم دي هغه احساس، چې له يو
درد بدلي زړه څخه راپورته شي او اورېدونکي په هيڅان
راولي شعر دی.

او ادب د تهذيب د كليمې څخه اخيستل شوی، چې د
پاکوالي په مانا دی.

پس هغه کلام، چې هنري ارزښت ولري او د عیبونو
څخه پاک وي ادب ورته ویلی شو.

گرانو لوستونکو! کومه لیکنه، چې قدرمن ناگار
صاحب، قدرمن مملوال صاحب او قدرمن دلبرشاه
صاحب زما په گډو وډو شعرونو کړې ده زه یې د فکر یوه
داسې دریاب ته ورغورځولی یم، چې راوتل ترې د خپل
ځان لپاره اسان کار نه بولم او نه یې زما مات قلم حق ادا
کولای شي.

د دوی د شفقت او مهربانۍ نه ډکې لیکنې مې ضمیر
سکوندي، چې یوازې د مننې په تورو اکتفا ونه کړم او
ځان یې پورورې وشمېرم؛ نو قدرمنو لوستونکو ته زه
لارې نه کوم او دا منم، چې زما په شعرونو کې به سهوه،
غلطي، کمی او زیاتۍ وي د هغې بڼه او معافي غواړم
زه نور ستاسو وخت نه نیسم او خپلې خبرې ستاسو د
اوږده ژوند خوښۍ او آرامۍ په ټکو کې رانغاړم نور تاسو
او کنډواله کور.

په درنښت

ثواب خاکسار

د شینوارو د ادبي ټولنې مشر

۱۳۸۳/۱/۲۲

حمد

خدايه ڇه ڏي په بينا ڪي نابينا ڪرم
چي ڏي غرق په محبت ڪي د دنيا ڪرم

د ثواب ڪار يو ذره مڃي هم ونه ڪر
عبياتو ڪي اخته يمه گناه ڪرم

لکه لمر بنه حقيقت راته خرگند شي
خان دوکه ڪرمه په گوتويي پناه ڪرم

چي د هر شي پور معمور دي رانه هير شي
خوشي تمه ددي دهر د آشنا ڪرم

له سوالگره سوال کومه ڇه به راکه
سهوه ڪيرم چي د خلکو تمنا ڪرم

د الله ﷻ نوم ٽوله شپه ڪي مڃي ياد نه ڪر
د حسينو تصور ڪي شپه سبا ڪرم

زه خاکسار به په صراط پل څنگه تير شم
جائز نه ده چي بي خدايه مشغولا ڪرم

نعت

چې د ټولو انبياوو نازنين دى
د هغه په نبوت زما يقين دى

متقي او پرهېزگار به دومره نه يم
کليمه مې شينکې خال پاس په جبين دى

د جهان ټکلي يې حسن ته حيران دي
زما زړه په هغه چا باندې مين دى

د پوځ او د سرخي به څه بڼاىست وي
گران پيشوا مې په حسينو کې حسين دى

له هر چا مخکې راغلى وروسته تلى
پيغمبر مې اولين او اخيرين دى

زه خاکسار داسې دلبر باندې شيدا يم
چې صفت يې په اسمان او په زمين دى

ڪٽواله ڪور

دا په توپو لگېدلى ڪور د چا دى
چې جنڊه ده پرې ولاړه وړور د چا دى

دا د چا تابوت يې مخه باندې راوړ
جنازې پسې دا شور ماشور د چا دى
ټول يې قتل ڪړو خو دمه يې لانه شي
دا په مونږه د سرو غوښو پور د چا دى
ماشومان يې هديره ڪې سرتنه ژاړي
دا بې شناختو بې ګفنه ګور د چا دى
هره خوا لکه ترخې منې پراته يو
هر سبا بېګا د مړو زور د چا دى
دا چې مړه اور ته لمن وهي دا څوك دي
د بارودو دا بې رحمه اور د چا دى
توره دوره يې ګړه مونږ پورې راپورې
دا په يو او بل نومونو تور د چا دى

زه خاکسار دې خپلو ورونو ته حيران يم
اينده ددې ملت پېغور د چا دى

د دستار سړی

جگه شمله د افتخار سړیه
عبدالقدیره د دستار سړیه

د شهادت پټکی دې وتړلو
ملي اشخاصو د قطار سړیه
هسې کړې شملې به څه کړمه زه
لارې خواب او د گوزار سړیه
مونږه دې پرېښودو ته لارې رانه
افغاني برم د سینگار سړیه
کاني او بوتې ونې غنې ژاري
کاشکې راغلی وای دوبار سړیه
دا کنډواله وطن به څوک جوړوي
خدای ځ رانه واخیستې هوښیار سړیه
نوم دې اتل او قهرمان پاتې شو
د سیاسي پوهې د شمار سړیه

تا چې د حورو لاره خپله کړله
خاکسار به ساتي ستا مزار سړیه

۱۳۸۳-۷-۱۹

ای د محمود غزنوي وطنه
د احمدشاه او ابدالي وطنه

چا په ځوزانو او اغزو بدل کړې
چا په مرگو او جنازو بدل کړې
۱۳۶۶-۱-۲۸

پاڅېل

د ملالی او د نازو خاورې
د کړاوونو او خرېزو خاورې

تا کې گلونه به سمسور شي کله
ورور به د وروره سره ورور شي کله
۱۳۶۴-۲-۱

کهي

د مرحوم شهيد عزت الله ساحل په ياد

د زړه مينه کې په شمع پتنگان مري
په ليلا باندي رښتيني عاشقان مري
د وطن ازادېدل څه اسان نه دي
په دې لار کې په زرگونو افغانان مري
چې د گل ښايسته ځواني يې گور ته وېږه
د ساحل غوندي تنکي تنکي ځوانان مري
د پرستني مرگ مرگو کې حساب نه دی
مرد هغه دی چې د تورې په ميدان مري
د زمري بچۍ سنگر کې ټوټې پروت وي
په غارو کې سورلندي او شغلان مري
د تپوس روح خپله جاله کې هم ووځي
د وطن په جگو غرو باندي بازان مري
نه مړه کېږي تر ابده به ژوندي وي
چا ويل چې د دين لار کې شهيدان مري
د تندي په کرنو څه وکړم خاکساره
هر سبا مې په باغچه کې بوراگان مري

بې درمانه اشنا

خوږ وطن کې د رنځونه درمان نشته
چې پټۍ په زخم ږدي طبيبان نشته

شاوخوا راته غمو کېږدی وهلي
چېرته تللي دی شپېلی د چوپان نشته

مونږ په سرو لمبو کې سوځو لولپه شو
بې پروا دې ولې خیال د جهان نشته

خلک وايي چې دوزخ کې سرې لمبې دي
په ژوندینې خو سزا د نيران نشته

شنه اسمان باندې هر کوتی وايي زه یم
چې ورېږي بیا پناه له باران نشته

تش د خولې د لاپو شاپو یارانده ده
تجربه شوه چې خواخوږی انسان نشته

د خاکسار لاس کې غونچه له کومه راغله
پېښې خوږ کې خواغزي دي گلان نشته

۱-۵-۱۳۶۰

پاڅېل

غزل

لکه د مورگي په سر واوړه چې خروار پرته ده
داسې مې ستا مینه په زړه باندې انبار پرته ده

حال د ویلونه دی ځکه د پښتو وطن دی
بل مې نژدې خوا کې پلټنه د اغیار پرته ده

د غمازانو مشغولا خو به دستي جوړه شي
که مسافه مې لا کاله ته د ریبار پرته ده

چې به په څه باندې راضي شي فکر وړی یم زه
د گل دوه چند راضي بندي لاد مالیار پرته ده

لکه سگرت خپلو جامو کې سراسر وسومه
د بدن هر یوه پرزه مې په انگار پرته ده

د پرهیز ماتي له حصې نه چې منکره نه شي
ستا په ښکلا کې یو څه برخه د بیمار پرته ده

زکات د حسن په قریبو باندې کېږي اشنا
ستا د کاله تر څنگک جونگره د خاکسار پرته ده

۱۳۶۰-۷-۱۴

گونگی ناست یم او پر مخ خپېرې خورمه
هر سړی راباندې ظلم که ظالم دی

دېرې هیلې امیدونه غېږ کې ژاړي
د شاعر خوار سره څه دي مات قلم دی
۱۳۷۸-۹-۲۷

غني خېل

چې ستومان او پرېشان دی زما زړه دی
چې د اور د جنگ میدان دی زما زړه دی

هر سړي ورباندې سترگه ښه پخه کړه
چې د هر ظالم نشان دی زما زړه دی
۱۳۷۷-۴-۳۰

مامند

د سترگو ليدلی حال

بانه د سترگو په ما گران کابله
چا کنډواله کړې داسې وران کابله

غلبيل غلبيل مې شاه شهيد وليده
دا مې رښتيا د زړه په ديد وليده

يو گړی ودرېدم حيران کابله
چا کنډواله کړې داسې وران کابله

ما چې دا ستا جاده ميوند وليده
هر يو اندام مې بند په بند وليده

بدل په دشت او بيابان کابله
چا کنډواله کړې داسې وران کابله

بالاحصار خو چېرته نشه نه وه
دغه مورچه د اغيار خوشه نه وه

خفه کړم ډېر دار الامان کابله
چا کنډواله کړې داسې وران کابله

باغ بالاچهل ستون مې وليد
يو افسانه او ځيگر خون مې وليد

اوبښکې مې څاڅي په گرهوان کابل
 چا کنډواله کړې داسې وران کابل
 تر جادې پورته دهمزنگه پورې
 کوټه سنگي تر سېلو څنگه پورې
 شوې هديره او گورستان کابل
 چا کنډواله کړې داسې وران کابل
 ستا چې په باغ علي مردان کې راغلم
 د حضوري چمن ميدان کې راغلم
 کومه کوڅه دې کړم بيان کابل
 چا کنډواله کړې داسې وران کابل
 د طيارو چې مې ميدان وليده
 خاورې په سر مې هر افغان وليده
 خاکسار په تلو شو پښېمان کابل
 چا کنډواله کړې داسې وران کابل

۱۳۶۸-۲-۶

کابل

دا ستا خبرې به دادا ته وایم
زمونږ گور گوره کې گورگورې مه کړه

خپلې دې شته دي بهانې جوړې
هسې چټې چټې خبرې مه کړه
۱۳۷۷-۵-۲۹

دیسرک

زه چې لېونی شوم لېونو راسره وژل
کاني په ژړا شو تورو غرو راسره وژل

ما چې د سکه ورور په مری کې چاره کېښوده
دېرو بېگانه وو او پردو راسره وژل
۱۳۷۶-۱-۳۰

پښې خور

غزل

ستا د لاسه ډېر مې اسويلي واړه واړه وکړه
ما درسره څه وکړه او تا راسره څه وکړه

ودې کړه د گل او د حبش او صنوبر کيسه
ما باندې دې ولې گوزارونه د چاره وکړه

مات دې کړه لوزونه په وعدو باندې پېښمانه شوې
تا خو د يارۍ لوزونه ماسره په خوله وکړه

بيا مې وليدې چې د رقيب سره همغاړه وې
چېرته مېشتکي وړې کومه ژرنده کې دې اوږه وکړه

ماته دې په سترگو کې جواب د بېلتانه راکړ
گرمه تونده مينه کې کاته چې دې ساړه وکړه

موږ شو تر غړۍ پورې غماز په غمازی باندې
گوره په کوڅه کې يې ارگي ماړه ماړه وکړه

هسې تش گوگل دې خاکسار پرېښوده ناترسې بيا
وې دې وړ منگول کې بيا دې څه زما په زړه کړه

۱۳۸۱-۴-۱

زرنج

د شهید عبدالصمد یادونه

د قهرمانو قهرمان شهیده
عبدالصمد پهلوان شهیده

د شهادت جامونه پورته کړه تا
ارمان دې حورې او غلمان شهیده

اتلولي دې په کوم نوم یاده کړم
ډک له غیرت او له ایمان شهیده

تا چې سینه غلیم ته سپر ونيوه
د شېر بچیه د میدان شهیده

د تولد ځای دې سیاه چوب ته سلام
افرین ستا په خاندان شهیده

ستا خاطرې به تل ژوندی وي دلته
د قدردانو قدردان شهیده

خاکسار چې هر وختې زیارت ته درځي
شیندي په قبر دې گلان شهیده

وران گودر

وريل يي خاورو وڃو په گودر اور ولڳد
منگي توتي توتي شو په ڪولال تور ولڳد

چينار ڪي پانه نشته طوطي گونگي شولي
زاغ پروازونه کوي دومره بنگي شولي

د سکه ورور له لاسه سکنی ورور ولڳد
وريل يي خاورو وڃو په گودر اور ولڳد

زانهو قطار وران ڪري فضا گردجنه ٻڌڪاري
 ناوي هارونه شڪوي ڊهره غمجنه ٻڌڪاري

خوڪ په وروسي توپڪو خوڪ په مارڪ فور ولڳد
 وربل يي خاورو وخوڙ په گودر اور ولڳد

توتڪيو ڪڏهه وڪره چهرته سپرلي لتوي
 محبوبه دشت ڪي گرڇي زخمي لالي لتوي

په توغندو مي ولي د مينې ڪور ولڳد
 وربل يي خاورو وخوڙ په گودر اور ولڳد

خاڪسار غزل نه ليڪي ولي حيران پاتي دي
 وطن ڪي هبڻ نشته دي خوشي ميدان پاتي دي

په غوڙ مي بد د غليم هر يو پيغور ولڳد
 وربل يي خاورو وخوڙ په گودر اور ولڳد

۲۷-۶-۱۳۵۹ هجري

د زړه يادونه وو په زړه پاتې شو
څه مې ويل بېرته په خوله پاتې شو

دا يې د سترگو نه ما غلا کړې ده
باهه په سترگو چې درانه پاتې شو

يوه موسکا وه تبسم د شونډو
غمازان پرېږده چې اوده پاتې شو
۱۱-۵-۱۳۶۸ مارکو

يو انسان چې بل انسان خوري لېوان څوك دي
لكه روى چې خپل بچيان خوري لېوان څوك دي

زه به تاته گوته نيسم ته به ماته
چې هډونه د خپل ځان خوري لېوان څوك دي

غزل

ځنگل د زلفو کې پيامار خوږم
جانانه لارم انتظار خوږم

د فطرتونو هغه شوخه هوسۍ
څه معشوقې او څه ريبار خوږم

لېونۍ مينه لېونۍ شوه پسې
د اثري سترگو ګوزار خوږم

محبوبې څه شو هغه شنه خالونه
د لنډې ژنې وړان بازار خوږم

دا چې ارزو مې خړه پرېه ښکاري
ډېرو نادودو د اغيار خوږم

خاکساره سره منگي ټوټې پراته دي
ورانې ګودره ستا چينار خوږم

۱۳۸۱-۱-۲۷

زرنج

بي گناه مري

لڀنتي لڀنتي وينې يي تللي په ڪوڄو ڪي وروره
دغه اندام اندام چي پروت دي دا به ڄوڪ يي وروره

ادي يي جار شه د ڪوم لاري مساپر به و دا
د ڪوم ظالم او د جابر د غاري غور به و دا

په وينورنگ خپلي يي گوره لاپه پښو ڪي وروره
دغه اندام اندام چي پروت دي دا به ڄوڪ يي وروره

خه شي پري خور ڪري په دي خاي باندې يي خلي جوړ ڪري
په سرو او شنو تيگو يي ښه غريب ته ښڪلي جوړ ڪري

سترگي يي نشته چا پري ڪري داسي ٽوڪي وروره
دغه اندام اندام چي پروت دي دا به ڄوڪ يي وروره

کوم ځای یې وگورم نه مخ او نه یې خټ پېژنم
تیکه تیکه دی نه لاسونه نه یې مټ پېژنم

غوښې یې ټولې هسکې شوې په برچو کې وروره
دغه اندام اندام چې پروت دی دا به څوک یې وروره

نه جنازه نه هدیره نه یې وطن معلوم شو
نه خیر خیرات او نه یې شناخته نه کفن معلوم شو

بې گناه مړي مو لېوان خوري په میرو کې وروره
دغه اندام اندام چې پروت دی دا به څوک یې وروره

خاکساره ټول وطن په وینو کې تک سور ښکاري نن
لاورور وژنه راته ښه پسې غرور ښکاري نن

چا کېنولي افغانان دي په ښکرو کې وروره
دغه اندام اندام چې پروت دی دا به څوک یې وروره

۱۳۶۶-۱-۲۱

عبدلخېل

چې منزلونه يې اوږده دي د جانانه کوڅه ده
د کلي سږي يې لا اوده دي د جانان کوڅه ده

قراره شومه د چرگانو اوازونه نشته
هسې تمبوته ودرېده دي د جانانه کوڅه ده

گنې راوښه شي له خوبه چېرته وبوگنېږي
بيا د ماشوم زړه غولیده دي د جانان کوڅه ده

۱۳۷۸-۱۰-۱۴

مگوروکو

زړه باندې داغونه راکوه گلې
اور مې په هدونو بلوه گلې

بيا دې په پينځ ډزي باندې وويشتم
زلفې دې په عطرو لمبوه گلې

۱۳۷۵-۳-۲۷

ژمگوره

غزل

زړه کې ارمانونه لاندې باندې دي
 مخ باندې مې درومي سوې ساندې دي
 نه وچېرې جوړې دريابونه کړه
 وگوره د هجر چينې تاندې دي
 تمه مې کوتاه نه کړې چې مړ به شم
 مه يې پرېکوه د زړگي مراندې دي
 ساتي يې نظر له نظر بازونه
 بيا يې لوگي کړې ورته سپاندې دي
 سترې شوي په غېږ کې مې راپرېوتئ
 هيلو منزلونه خولا وړاندې دي
 لارې او کوڅې د کلي څه وايي
 حسن ته قايلې شوې وياندې دي
 کوډو په تاويز خاکساره نه کېږي
 ډېرې معشوقې گوره مړ ژواندې دي
 ۱۸-۹-۱۳۷۷ لنډې کوتل

د ویاړونو کور

تاریخي ویاړ لري چې برم یې اوچت دی
څار یې شمه ننگرهار ښکلی ولایت دی

مرکز د علم او عرفان دی
مترقي یې هر انسان دی

د خوږ هر کانی یې د زرو نه قیمت دی
څار یې شمه ننگرهار ښکلی ولایت دی

په تاریخونو کې روښان دی
زمونږ وجود او زمونږ ځان دی

دا خړې دشتې یې زمونږ په حق جنت دي
څار یې شمه ننگرهار ښکلی ولایت دی

خواره اقوام پکې اوسېږي
نڅا ته زړونه هوسېږي

لېوه او مېړه یو ځای ګرځي عدالت دی
څار یې شمه ننگرهار ښکلی ولایت دی

قربان قربان يې له گلونو شمه
څار يې له ښکلو چمنونو شمه

د پلار نيکه نه راته پاتې امانت دی
څار يې شمه ننگرهار ښکلی ولايت دی

تل موساتلی په سرو دی
ننگ او ناموس مود پلرو دی

خاکساره خوب مو تښتېدلی د غفلت دی
څار يې شمه ننگرهار ښکلی ولايت دی

۱۳۸۱-۲-۲۰

جلال آباد

چې د بل ښکلي ښکلا ته قايل نه شو
دا په خپله خپل ښايست گوري خودبين دی

د تسبو امېل په لاس توبې وباسي
سر تر پايه مې په وينو کې رنګين دی

د حساب ورځې که راغلې بيا به گورو
د وطن قاتل ليدلی خپل آيين دی

۱۳۷۸-۹-۱۴

غني خېل

غزل

اوبښکې په لېمو مې چې رودونه ځي
خولې نه مې د اور سوي دودونه ځي

مـــــړی د واده لاره معلومـــــه وه
نن د پښتنو ځنې دودونه ځي

زلفې چې اوږدې شوې کوڅې خلاصې شوې
مخکې د کاکل نه وربلونه ځي

نوي زمانې نوي زېور کړ
گوره د سپين مخ نه شنه خالونه ځي

بيا به کنډواله باغچه کې څه وکړم
کلې يې روانې دي گلونه ځي

زه چې مشوش او حيران پاتې يم
زړه نه مې د عمر اميدونه ځي

زه خاکسار به گوره لېونی شمه
گورت ته د وختونو ارمانونه ځي

۱۳۷۳-۵-۱۷

خيبر ادبي جرگه

ملي بيرغ ته

بيا د شمشاد په سر رپړه په مونږ گران بيرغه
وه د افغان بيرغ ه وه د افغان

د هندو کش او تر اجمير په څوکو
وزر خواره کړه چې دې وگوري جهان بيرغه
وه د افغان بيرغ ه وه د افغان

د بابا غر او د سپين غر په سرو
بيا دې لمنې نه راتاو کړه خپل بچيان بيرغه
وه د افغان بيرغ ه وه د افغان

زمونږه زړه زمونږ ملي بيرغه
شان او شوکت دې مونږ ته لوړ دی تر اسمان بيرغه
وه د افغان بيرغ ه وه د افغان

ستا توره سره او دا زرغونه لمن
محراب ممبر دې ښکاره ښه او نشان بيرغه
وه د افغان بيرغ ه وه د افغان

تر څنگ دې ځورند د غنمو وږي
 وايي خاکسار چې مونږ ته ډېر يې قدردان بيرغه
 وه د افغان بيرغـه وه د افغان
 ۱۳۸۱-۲-۲۶

نيمروز

چې بې درمله روغ رمت شي هسې
 دغه مرض لره طاعون نه وایم

چې د غیرت توره يې نه وي تر ملا
 د غار گیدر لره پښتون نه وایم
 ۱۳۶۷-۲-۱۹

تورلرگی

د خزان موسم چې راشي باغچه پرېږدي
 چې بورا له ځانه جوړ نه کړې پتنگ شه

دومره تريخ نه شې چې څلک دې گوزار که
 گنډېري سره سيالي مه کړه لونگ شه
 ۱۳۶۹-۱-۸

پاخېل

غزل

چي په ٽولنه کي فرهنگ نه وي
لکه ځونډي کي چي لونگ نه وي

هسي د ورخو په نڅا کله راځي
چي د ادم د رباب ترنگ نه وي

توري تيارې وي رڼا نه وي هلته
چي د قلم د ښکلا شرنگ نه وي

چي د علميت زبور په غاړه که څوک
هلته ټول ښکلي وي بد رنگ نه وي

چي د عرفان ډيوې روښانه ساتي
خلک په خپلو کي په جنگ نه وي

په ابادي کي چي محنت وگالي
ځمکه هواره وي گرنګ نه وي

ځاکساره خوشي د صحرا کاني دي
چي په کي حسن د نام او ننگ نه وي

۱۳۸۰-۸-۲۰

باره

سرہ ڳلونه له باغچي او له گلزار ڇي
له ملت مي شخصيتونه وار په وار ڇي

دغه وران کنڊواله باغ يي چاته پرېښود
د بېلو سره يو ځای چي ماليار ڇي

۱۳۸۱-۴-۱۸

ننگرهار

دومره شوخ و په هوده کې مي رانغلو
ستا د زلفو منگري و تېک يي راکړي

اوس مي مه پوښته چې ولې څنگه څنگه
که مضبوط و که نري و تېک يي راکړي

۱۳۷۹-۶-۱۸

ګردی غوث

اختره

دلته په ڪورو ڪي ژړاگانې دي ويرونه دي
 ما راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 مه راوړه نڪريزي په هم تا دې امانتي وي
 هغلته يې وېسه چې په بيه ڪي قيمتي وي
 دلته د هر چا په خپلو وينو سره لاسونه دي
 مه راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 مه راځه اختره دلته ڪرکه او نفرت دي
 دلته يوسړي د بل نه ظلم ڪي اوچت دي
 جوړ مو د سرونه په هر لوري منارونه دي
 مه راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 دلته گنهگار اوسي د چا توبه قبلېږي نه
 دلته په دې خوارو د هېچا غوسه سرېږي نه
 دلته سڪني ورونه يو بل سره تربرونه دي
 مه راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 پرېږده انسانان چې حيوانات راسره سم وسو
 مونږ سره گناه ڪي مخلوقات رقم رقم وسو

ونې غنې څه چې گنهار مو د شتې غرونه دي
 مه راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 زړه دې د راتلو دی که دې لاره را غلطه کړه
 مخکې د راتلو نه یو ځل ځان دلته په پته کړه
 مونږ سره ونه سوځې لمبې دي سره اورو نه دي
 مه راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 دلته د کورونو هدیره ته خلک تلي دي
 خوشې کنډوالې دي یو اوبل سره وژلي دي
 وایم زه خاکسار چې هدیره کې مو کورونه دي
 مه راځه اختره خوشالي نشته غمونه دي
 ۲۸-۹-۱۳۷۶ بڼې کوټ

زما په کور کې د لمبو بنکالو وه
 ستا په کاله کې د چمبو بنکاله وه
 تا د سلګیو نه لذت اخیسته
 زما د وینو د لامبو بنکالو وه

غزل

بیا دې پرې قطار رنگین گلونه شي
زلفې د لیلې دې ولونه ولونه شي

سپین مخ به یې پاک کړو له گردونو نه
پرېږده چې ښکاره یې شنه خالونه شي

بیا یې سترگې تورې کړې رنجو باندې
یاره که په سړي یې سره شالونه شي

چاودې سپرې شونډې یې که سړې شي بیا
تورې نرۍ څنې به دامونه شي

باغ یې د سینې سمسورېدل غواړي
پیل به د بلبلو اتنونه شي

دا د وطن ناوې که سینگار شوه بیا
جوړ به د خاکسار د زړه زخمنه شي

۱۴-۴-۱۳۸۱

نیمروز

پردي وطن

زه څنو کي نږدم د پردي وطن گلونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 که خدای مې خپل وطن اباد کړ
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 بیا به په لوړ چینار کي واچوو ټالونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 غونچې د گلوبه کړو جوړې
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 بهار نژدې دی خدای به شنه که دامانونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 خوارکی کور به بیا راجوړ کړو
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 ترې راچاپېر به کړو د خټو دېوالونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 د توهمتونو ————— وېرېم
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه

پردی وطن دی دلته نږد مه خالونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 که خدای مې دا ارمان پوره کړ
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 هلته شینوارو کې به وکړو خیراتونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 د خاکسار کلي ته به لاړ شو
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 زما یې خوښ دي خوندور رنگین شعرونه
 خپل وطن ته ځو نه- خپل وطن ته ځو نه
 ۱۳۷۹-۹-۱۷ پېښور

زړه کې مې جانانه ستا د زړه خبرې دي
 مینه کې جرگې د پړه او وړه خبرې دي
 مه څه مرور رانه /شنا همدلته شپه کړه
 تېش په تور گيلی خود واره خبرې دي
 ۱۳۸۰-۷-۲۸
 باندر زري خوله

غزل

چې مې هر چاته ورکوي دا د لالا خوښه ده
نکاح ترل خوييا دکلي د ملا خوښه ده

پرېږده چې بني لويې مې وکاندي په څنو باندي
نوی مين د تورو زلفو مشغولا خوښه ده

د حسن پوخ مې په مخکې درولي ورته
کچکول چې څومره ډکوي دا د گدا خوښه ده

نسيا وعدونه مې زړه تور کړې وفا وختونو
د عشق په لويه کې په نغدو مې سودا خوښه ده

پېزوان مې يو او ټيکه بل وپوړه تالاوالا شوم
نادان اشنا مې د سمنور باغچې تالا خوښه ده

پورنی باد واخيست سينگار مې هر سړی وليده
د نوي نسل د ځوانانو خو همدا خوښه ده

خاکسار پيزې رانچه کړې بيابان ته درومي
دا زندگي مې ددې خلکو نه جدا خوښه ده

۱۳۶۹-۱۱-۲۰

جلال آباد

جڳي سردري

په جگو غرو باندې يي واورې چي خوري دي
دا د شينوارو ســـــردري دي

قربان قربان شم له مامنده
اوبه يي ډڪي دي له خونده

تري راچاپيره د نبترو چي پيري دي
دا د شينوارو ســـــردري دي

پېښه ده باغ د زېړو گلو
لمن يي ډكه له خړولو

د بلبلا نو پکي چغي او ناري دي
دا د شينوارو ســـــردري دي

اباد دي اوسي عېدلخېل
لري گلونه د رانېل

د هرې خوانه د گورگورو اشاري دي
دا د شينوارو ســـــردري دي

پسې راوا به وړ نازيان ته
 حاجت يې نشته دى بيان ته
 د غرو لمنو كې يې جوړې فوارې دي
 دا د شـينوارو سـر درې دي
 خاكساره مخكې دې باندر دى
 هر يوزلمى يې بهادر دى
 د كړې لمنځې تر زړې خولې منظرې دي
 دا د شـينوارو سـر درې دي
 ۱۳۸۲-۲-۲۶ پېښه

د وړيل سـيورى اوده مين دى
 راويښ يې نه كړې گنهگاره به شې
 دې ويل كور ته ځم په منډه راځم
 ما ويل گوره چې حصاره به شې
 دې ويل نه دا نازين دى زما
 ما ويل مه كوه خونكاره به شې
 ۱۳۷۷-۸-۲۹ كابل

غزل

د ټول عمر د سپین سرد وېښتو خبره ده
زما او ستا په منځ کې د پښتو خبره ده

مینه چې د زړه ځنې په زړه کې راپیدا شوه
د نن او پرون نه ده د وختو خبره ده

مه ږده په ټیکري مې د غماز په خوله داغونه
د خپل خپلوانو نه ده د پردو خبره ده

ډول غږول مینه کې لالیه لېونتوب دی
د سترگو په کونجو کې د کتو خبره ده

کله درته وایي چې اشنا زما مېلمه شه
د شونډو په موسکا کې د ستو خبره ده

اوبنکې اننگو کې مرغلرو غوندې ښکاري
دا ستا په مخ جانانه د لښتو خبره ده

خاکساره گوره په تللو د محفل نه پرېشان نه دی
له دره بې نوا دې د وتو خبره ده

۱۰-۸-۱۳۶۸

باره

غرنی سنڌو

دواڙه جڳيونه د گورگورو ځني ډڪ راوږه
ماله خرولي او مخڪك راوږه

نانگه پاخه دي لوږو غرو كي
د وطن جگوس سردرو كي

د كستيري گلونه بي شوي او شك راوږه
ماله خرولي او مخڪك راوږه

هله په غرونو كي ممانې دي
څومره بڼايسته گردي يې پانې دي

د لمنځي ژاولې خو د ځان سره مطلق راوږه
ماله خرولي او مخڪك راوږه

ډنډاسه شته دي هلته ډېره
اشنا چې دا هم نه كړې هېره

ډېر ضروري دغه د سرو شونډو مسلك راوږه
ماله خرولي او مخڪك راوږه

خاکساره خوړچ مې ډېر ارمان دی /
د غره هر بوتی په ما گران دی
د نمونې لپاره ځان سره بړیک راوړه
ماله خړولې او مخکک راوړه
۱۳-۷-۱۳۶۶ پېښه

شمع یوازې په ماښام کې سوځي
زه هر سحر او هر ماښام وسومه
صیاده لومې دې کره غوندې نورې
ستا د فریب او مکر دام وسومه
۲۲-۱۱-۱۳۸۷ تورخم

سد لاپه ځای پرېږده لېونی هم داسې نه کوي
خپل کور نه د بل کره لالونه به څوک ولې وړي
حق حیران یم پاتې عجیبه خبرې اورمه
ښکلي محبوبې نه شنه خالونه به څوک ولې وړي
پرېږده دا حسینه مرغلرو باندې ښه ښکاري
چا ځنې د غاړې املونه به څوک ولې وړي
۲۳-۵-۱۳۶۹ پاخیل

غزل

لکه تصویر چي آينه کي بنکاري
داسي دي مينه پيمانه کي بنکاري
دادي سرې شونډې دي که می په جام کي
چي د ساقی په میخانه کي بنکاري

یون دي ریښتیا د غزاله غونډې شو
په بنکار د سترگو ویرانه کي بنکاري
په شوخو سترگو چي راگورې اشنا
ماته منظور په نذرانه کي بنکاري

د پتنگانونه يې زده کړه ورشه
 د مينې تاو په پروانه کې ښکاري
 زما په ژوند يوه پوره هم نه شوه
 هزار وعدي دې بهانه کې ښکاري

يو خود مينې خط و سير بدل شو
 بل څه تغير په زمانه کې ښکاري
 سابقه مينه خورينتيا مينه وه
 نن سبا ټوله خسمانه کې ښکاري

مينه ليلاء د مجنوننه مينه وه
 څومره لذت يې افسانه کې ښکاري
 بخيلې نه دي د خاکسار غزلې
 هره هېجا يې شکرانه کې ښکاري

۱۳۷۵-۵-۳۰

خيبر ادبي جرگه

د ڄواني موسم

موسم چي راغي گل شوم په خپله
خوشبويه شومه لکه سنځله

ولاړه به وم د باغ نه لري
د حسن نه وي زما خبري

راخور مې چې کړې توره وربله
خوشبويه شومه لکه سنځله

اغزنه ومه خريدار نه و
ځواني مې نه وه دا رخسار نه و

چې وغورېدې زما گوگله
خوشبويه شول لکه سنځله

نودې مې وکړې په نوبهار کې
زلمي مې تېر شو کونج او کنار کې

بنکلا جوړه کړه رانه بلبله
خوشبويه شومه لکه سنځله

څه زېړه گل شوم په پسرلي کې
 څه قدر نه و په اولي کې
 ليدم به دې نه خاکساره څله
 خوشبويه شومه لکه سنځله
 ۱۳۷۹-۷-۲۵ ناصر باغ

چې دې مينه کې خوبونه رانه وېړه
 ته اوده اوزه دې سرت بیدار خوښ يم
 هغه دغه باندې ډېرې شپې سبا شوې
 د وعدونه دې صفا په انکار خوښ يم
 د مالت غرور او کبر دې ټول ستا وي
 زه خاکسار په خاکساري کې خاکسار خوښ يم
 ۱۳۷۱-۱۰-۵ تورخم

مينه د گل وي د بلبل په زړه کې
 د مين زړه وي د وربل په زړه کې
 د مخ خالونه يې تت شوي اشنا
 څه خو تېر شوي د کابل په زړه کې
 ۱۳۶۹-۵-۴ کابل

غزل

مینہ د تورو سترگو جنگ ختلی
زما په برخه غنم رنگ ختلی

لالیه راشه سپیلنی وگوره
چې د ماڼو سره تر څنگ ختلی

ستا خو پېرزو و کشمالي دې راکړ
زما طالع وه چې لونگ ختلی

څوک د لمن پورې زنځیر خوښوي
زما خوښي د بنگړو شرنګ ختلی

اشنا چې گرځم خوښولې سترګې
د کوټې مخې ته مې بنگ ختلی

بورا خاکسار دې چې هر وخت یادوي
زما د یار په شان دې رنگ ختلی

۱-۸-۱۳۵۱

سپین قبر

د لېوه نه چې پیدا شي لېوگتی شي
رحم څه پېژني کسب یې د اړل دي

ځکه ده ته پلرني ورښودل شوي
د لېوانو خوراک تل غوښې خوړل دي

۱۳۵۹-۷-۱۹

فارم ۴

د شفاخانې سندره

طبيب به لاس مې نيسه دارو درمان وليکه
تبدیل هوا کې راته کور د جانانه وليکه

توخی او تبه نه ده بدن مې سوخي ولې
روح دی وتلې رانه رگونه خوخي ولې

مهرباني به وکړې پرېزاسان وليکه
تبدیل هوا کې راته کور د جانان وليکه

فشار ختلی زما په سر چکر مې راځي
داسې يو توره چپه د زړه په سر مې راځي

لکه چې پوه نه شوې ته مرض مې گران وليکه
تبدیل هوا کې راته کور د جانان وليکه

غوښې توی شوې رانه پاتې هډوکي دي
د رنځ علاج مې نه شي دا هسې شوکې دي

نتیجه ټوله هسې عبث تاوان وليکه
تبدیل هوا کې راته کور د جانان وليکه

ډېره ناجوره یمه دارو اثر نه کوي
ریبار مې ولې باندې د مرګ خبر نه کوي

خاکساره واخله قلم رنګ مې زعفران وليکه
تبدیل هوا کې راته کور د جانان وليکه

۱۳۷۷-۵-۲۹

د پله سر

غزل

دروغ مڻي ڳنڌل خوربڻتيا ڊڪه ده
 لڙمون له سرو وينو مينا ڊڪه ده
 لڪه هوسي ڀه ميرتون مڻي شپه وي
 دومره ڊي مينه له سودا ڊڪه ده
 د گل ڀه پانو ڪي ڀي گورمه لا
 بنگلاله ناز اوله ادا ڊڪه ده
 د حسن پوخ تيارسي ولاڙ دي
 هره مورچه جدا جدا ڊڪه ده
 زه چي وڙوڪي ومه خه خبروم
 د ڊڀرو سختونه دنيا ڊڪه ده
 ملاحه وباسه ڪشتي غاڙي ته
 هره خپه له توپان بيا ڊڪه ده
 ڀه حوصله حوصله زه خاکساره
 د ژوندون لاره له ستريا ڊڪه ده
 ۱-۱-۱۳۷۴ خيبر ادبي جرڳه

وطنه ستا په جگو غرو مې قسم
ستا په دې جگو سردرو مې قسم

غليم به ستا د غلیمانو یمه
صادق بچی دې د بچیانو یمه

۱۳۵۷-۶-۱۷

کابل

مېړه یو بچی راوړي رمه که جوړه
سپي پینځه او شپږ راوړي خو لښکر نه شو

ظالمانو به دنیا وي وړانه کړې
ښه شوه دا چې نسل ډېر د شیمړ نه شو

د بې رحمو هر گوزار مې په زړه داغ دی
ما د باندې را اېسته خو بهر نه شو

۱۳۸۰-۷-۱۶

پاخیل

رھبر صاحب ته

قيامت دي ھير دي نه وپرپرې له محشر صاحبہ
 خېټه دي لويه ده رھبر صاحبہ
 بي صبره خېټه جھنم لري ته
 نفس هم دوه چنده ظالم لري ته
 په سر کي عقل هم سالم لري ته
 له ډېره حرصه په بانکو کي دي نظر صاحبہ
 خېټه دي لويه ده رھبر صاحبہ
 ډکپرې نه د دوزخ کنده لري
 عقیده سسته او بي خونده لري
 خوارپرې نه د روپو ژرنده لري
 ښې لوبې وکړه د مظلوم ولس په سر صاحبہ
 خېټه دي لويه ده رھبر صاحبہ
 په دواړو ژامو باندې شخوند وهي ته
 زمونږ هډونه بند په بند وهي ته
 د شهيد وينې لکه قند وهي ته
 وايي خاکسار چې کله کوز شي کله بر صاحبہ
 خېټه دي لويه ده رھبر صاحبہ

۱۳۷۲-۱۰-۱۶

جلال آباد

غزل

خومره خالونه چې محبوبې په جبین ایښي دي
دومره داغونه یې په زړه کې د مین ایښي دي

خومره حسین او حسندار شو دا د حسن بوتان
چې عاشقانو ورته تنډې په زمین ایښې دي

کله د زهرونه ترخه ترخه گوټونه راکه
کله په شونډو یې خبرې د گبین ایښې دي

ما ویل دروغ ده داسې نه به وي ویشته به نه که
د ښو چتر کې یې غشي په یقین ایښي دي

غمازه پرې مې ږده چې وکړم په اغزو خوبونه
ستا سر ته لېچې په پالنگ کې مرمرین ایښي دي

خاکساره لاره په وعدو باندې پښېمانه ښکاري
د هجر پټې مې په سر باندې سنگین ایښي دي

۱۳۷۸-۷-۱۰

حضرت رحمان حجره

حقيقي خدايه يو تندر راگوزار کړې
چې ور لاندې لباسي خدايان شي ټول

لاتر خوبه د بنده مطابعت کړو
جابران دي په يو گورز توپان شي ټول

۱۳۵۹-۷-۱۸

کابل

کبرجن قاچاق برته

د ډېره کبره د ششگي غونډې بيريې
په لاره ډډ لار شه چې قاچاق بريې

ستا د هيرويينو کارخانه ده
د صفت تله دې درنه ده

خولۍ کړه کړه په مالت کې زورور يې
په لاره ډډ لار شه چې قاچاق بريې

برېتونه شخ پرېږده په غريب ډول جوړ کړه
يوه په لسو ورکړه خپل هغه قول جوړ کړه

په خوارو خلکو د زمري نه زړور يې
په لاره ډډ لار شه چې قاچاق بري يې

د باران سوال ونه کړې ګټه خطر کې لوېږي
ددې ملت ابادي ستا په ضرر کې لوېږي

همدا دې وخت دی پيسې جمع کړه که نري يې
په لاره ډډ لار شه چې قاچاق بري يې

په خوله خبرې مه کړه په اشاره چلېږه
سلام سلام باداره په اواره چلېږي

بيا ستړی کېږې په خوله مه کوه خبرې
په لاره ډډ لار شه چې قاچاق بري يې

عذاب په ټول وطن دې کارخانې ستا چلېږي
ان تر لندنه پورې نومونه ستا چلېږي

خاکسار دې پېژني چې ښه گل د انځري يې
په لاره ډډ لار شه چې قاچاق بري يې

۱۳۸۰-۷-۲۴

غني خېل

کاسه د کبر چي نسکوره شي
د خپلو غورو ځني سپوره شي

بيا لټوه يې په چاختو کې اشنا
پر مخ پرته وي تکه توره شي

۱-۹-۱۳۸۳

پاخېل

غزل

تکل مې کړی اراده ماتوم
د تور تمونو به جرگه ماتوم

نه لېونی نه يې بې هوش کړمه زه
ساقی جامونه میکده ماتوم

چې بناماران يې په اوده کې گرځي
د پاروگرو اجازه ماتوم

چې په شېڅۍ وهي اوبښان په بډه
د بزرگۍ هغه پرده ماتوم

چې د هر چا خپل خپل قانون وي په کې
داسې بې عدله محکمه ماتوم

د ماشوم زړه د تسلي لپاره
عمري قیدونه جېلخانه ماتوم

چې له ازله بد نصیب مې بولي

دغه دروغجنه فيصله ماتوم
خاکساره وينې چې مو پلوري په بل
هغه پراخه حوصله ماتوم

۱۳۸۲-۱۱-۲۰

د/ه

د خزان باد

اوبه پرې وشينده اخیستی یې سور اور دی
لایه ستا د مینې کور دی

پټ په سینه کې یې لعلونه دي
د سپینو سړو زرو کانونه دي
خیر دی که مخ یې د غلیم په لمبو تور دی
لایه ستا د مینې کور دی

دا مو وطن دی د خاپوړو
په سړو او شنو گلانو جوړو
د خزان باد پرې لگېدلی لور په لور دی
لایه ستا د مینې کور دی

ننگ و ناموس مود پلرودی
 تل موی ساتلی په سرودی
 ددی وطن حیثیت په مثل دیو مودی
 لایه ستا د مینې کور دی

که یې حساب کرو نعمتونه
 د رنگا رنگ مېوو خوندونه
 گله ساتنه یې په مونږه باندې پور دی
 لایه ستا د مینې کور دی

خاوره مو خپل منځ کې کړه وړانه
 بیا جوړول غواړي جانانه
 ډېر یادگارونه د خاکسار د زړه انځور دی
 لایه ستا د مینې کور دی

۱۳۷۶-۱۰-۱۹

ډاڅه

اختره ته د خو کسانو اختر
نه د غریبو او خوارانو اختر

د کوم یتیم او ښکې دې پاکې کړلې
د خو محدودو زردارانو اختر

ستا په راتلو څه خوشالي ښکاره کړم
چاته دا خپل خبرې کالي ښکاره کړم

۱۳۶۴-۲-۱۹

پاڅېل

باور مې نه شي په قسم د ښکلو
نږدم قدم به په قدم د ښکلو

په هغه لاره به بیان نه ورځمه
چې په کوم ځای کې وي حرم د ښکلو

۱۳۸۳-۹-۱۱

پاڅېل

غزل

د سرو شونډو شربت د ميو تول کې راکوه
برخه دې له حسن په کچکول کې راکوه
شاوخوا چې گورم غمازان لښکر لښکر دي
سپينه خوله د تورو زلفو شپول کې راکوه

اپوه را اپوه مې خوب ته مې چې پرېنږدې
شړک د تورو څنوپه هر لول کې راکوه
ما چې دې محبوبې غرغړې په سر قبولې کړې
زېرى د بري په هر يو گول کې راکوه

عشق د بې ننگو عاشقانو کيسې نه کوي
وينې يې د تن د سر کنډول کې راکوه
هله به يې ومنم بېشکه چې مجنون دى
نښې د وفا د مينې خول کې راکوه

اى د وخت حکيمه که دارو راته بدل کړې
کله د شپې توخم سپيغول کې راکوه
لوبه خو خاکساره جهاني مسابقه شوه
لږه لږه بڅه کرمبول کې راکوه

۱۲-۳-۱۳۷۸ / انګور باغ

د هجرت ولسي سندره

سوال - ټواب

س:

څومره اوږدې شوې دا په غم لرلې شاري
مار کونډۍ دي گلې پنبوکې مې لارې

ج:

پردي وطن ته څو زما بڼه درته پام دی
گلې ناوخته شو ما بڼام دی

س:

لرې راته ودرېږه جانانه
له حده سترې شوم ستومانه
لرې دمه شانې به وکړو په ولاړې
مار کونډۍ دي گلې پنبوکې مې لارې

ج:

چې خفه نه شي نازولې
د دربنده لاره موني نولې
شاوخوا پروت ټول د شينوارو باتور قام دی
گلې ناوخته شو ما بڼام دی

س:

دا څنگه لار ده کنډې کونډې
له اغزو ډکې مې شوې پونډې
له پنبو مې الوڅي سپرې سپرې خراپې
مار کونډې دي ګله پنبو کې مې لارې

ج:

ګرانې وطن يو سور تنور شو
کله کول راته ضرور شو
له کانو بوټو مخه بڼه اخلو سلام دی
ګلې ناوخته شو ما بڼام دی

س:

دا اغزو ډک ته ټوله لار ده
کله تړلې زمونږ بار ده
خاکساره خوښه دي که خاندې او که ژارې
مار کونډې دي ګله پنبو کې مې لارې

۱۹-۸-۱۳۶۰

خونده کنډو

دلته جهالت او بد بختي بدې وهلې دي
وينې تويول خويي اخیستې اجاره ده

پاخه سالم عقله د بلاځني ځان وژغوره
توره باندې نه مري د قلم څوکه تېره ده

۱۳۷۸-۱-۲

لوارځی

ما ویل هغه ده لیل راغله
تا چې مخ پټ کړ نو ژړا راغله

د زلفو څوکې د برچو څوکې شوې
خاکساره ویې خوړې بلا راغله

۱۳۵۹-۱-۲۵

باندر

غزل

چې روسي پوځ مې مات کړ مجاهد يم
استعمار مې چې وفات کړ مجاهد يم
د ډيلي تخت مې د تورو نشانې دي
چې توتې مې سومنات کړ مجاهد يم

انگرېزان مې څو څو واره زغلولي
ميکناتن مې چې ميرات کړ مجاهد يم
اصفهان مې لا پخوا د دمې ځای و
د گورگين مې نابود ذات کړ مجاهدي يم

غليمان دې گوتې نه وهي په برېتو
درمسال مې چې جومات کړ مجاهد يم
افغاني غرور مې سر چاته ټيټ نه کړ
چې مې سر او مال خيرات کړ مجاهد يم

د جهان د هر ښکارزن دام مې توتې کړ
چې حاصل مې خپل برات کړ مجاهد يم
جد و جهد کې لوی شوی يم خاکساره
چې ښکاره مې خپل ثبات کړ مجاهد يم

غزل

د صخرا غېږ کې لويه شوې نازولې کوچۍ
 شنه شنه خالونه غټې غټې سترگې ښکلې کوچۍ
 د غرو لمنو کې غاټولو او د شتي گلونو
 ستا د ښايست او د ښکلا کيسې کولې کوچۍ

ستا د اوښانو قافله کې د جرس ناره وه
 ازاد ژوندون د آزادۍ نارې وهلې کوچۍ
 په سپين تندي دې تور پېکې لکه ښامار پروت و
 خوشبويه زلفې دې په عطرو لمبېدلې کوچۍ

په فطرتي ښکلا سينگار وي د قدرت آيينه کې
تورې کېږدی دې په گلو کې ښکارېدلې کوچۍ
موسکا د شونډو دې خوښيو د موسکا سره تله
د ننگ جذبې دې اننگو کې نڅېدلې کوچۍ

کومه خوا تللې وي په سيل د کایناتو سره
هغه ځای نه وي لالمېې دې بلېدلې کوچۍ
د حسن ستوری دې شغلې کړي د اسمان لمن کې
رمې د مېړو دې میرو کې گرځېدلې کوچۍ

تا د اواز سره له تړو دانگې نارې وي
پورته ختې په کهکشان کې تاوېدلې کوچۍ
خاکسار دې وکړه ننداره په غړولو سترگو
د گل غوټۍ وي لکه گل راغورېدلې کوچۍ

۲۹ - ۱۰۰ - ۱۳۷۷

جلال آباد

لږ د پلو پيڅکه کې در پټ مې کره
 ډېر يخني نيولی يم ساره مې شي
 ته چې بې پورا راباندې تېره شي
 هيلې اميدونه بېرته مړه مې شي
 ښې لکه ماشوم ترپکې وکر مه
 ستا شينکي خالونه چې په زړه مې شي
 ۱۳۷۹-۴-۶

که اسلام باندې په دار شم په دار نه يم
 په مينه يې سنگسار شم سنگسار نه يم
 بيا به هم په سرو او شنو گلو کې گرځم
 له ښايسته حورو غلمان به کنار نه يم
 که شهيد شمه نوځای د افتخار دی
 د بړستنې په مرگ خوښ زه خاکسار نه يم
 ۱۳۶۳-۷-۲۷

پيښی خور

د تورخم پوله

سوال - جواب

س:

چاته زړه تش که اوښکې غونډې شوې قلم کې

ج:

کوټک ماري ده په تورخم کې

س:

مه وهه ڪلڪ مې خاصدار صاحبه
که راته راځي لږه لار صاحبه
بچي مې وږي دي د هغويم په غم کې
کوټک ماري ده په تورخم کې

ج:

که راته راځي ڪر رشوت
هله به واورې په عزت
بي د پيسو وهل به خوري قدم قدم کې
کوټک ماري ده په تورخم کې

س:

زما تادي ده پېښورت ته ځمه
 د شمشتو کمپ بختورت ته ځمه
 سوال مې قبول کړه د زاريو په رقم کې
 کوتک ماري ده په تورخم کې

ج:

خپل صنعت او زراعت جوړ کړئ
 خپلو منځو کې صفا نیت جوړ کړئ
 خوبه مو سترگې وي زمونږ کېله او ام کې
 کوتک ماري ده په تورخم کې

س:

په جېپ کې سل پاکستانی لرمه
 د کرایه څو افغانی لرمه
 خاکساره رحم او انصاف نشته ظالم کې
 کوتک ماري ده په تورخم کې

۱۳۶۸-۹-۱۵

تورخم

غزل

چې پر تا باندې تنگسه وي زه به نه يم
جنجالي چې دې کيسه وي زه به نه يم

د صفا ورين تندي به دې نوکر يم
چې يو رگ دې په غوسه وي زه به نه يم
د خوبنيو په محفل کې دې اشنا يم
چې نکسوره دې کاسه وي زه به نه يم
خوشالي که وي هم لږه پروا نشته
که وربشه حادثه وي زه به نه يم
که څه بود درباندي شي خوډېره ښه ده
چې تاوان يوه پيسه وي زه به نه يم
د بنادۍ ساعت مې هره لحظه خوښ دی
چې خپگان او تلوسه وي زه په نه يم
د تازه مڼو دې هر وخت طرفدار يم
چې منځونو کې بوسه وي زه به نه يم

ما خاکسار دغه خپل بخت دی ازمایلی
چې تقسیم دی میراثه وي زه به نه يم

۳-۶-۱۳۷۲ جلال آباد قصر

په تاڅه

چې په غم مې غم خوار نه شوې په تاڅه
چې سختي کې په کار نه شوې په تاڅه
خوشالي خود هر یو اشنا محفل وي
چې تنگسه کې په کار نه شوې په تاڅه

زه د وخت د توپانونو د لاس ښکار شوم
ته د خوب نه بیدار نه شوې په تاڅه
که جنډې دې د غیرت هر خوا کېږي دي
چې مې پت او وقار نه شوې په تاڅه

د سیکې په څېر دې تله درنه نه کړه
ترازو کې خروار نه شوې په تاڅه
دا به ومنم چې ښه تکره حکیم یې
چې دوا د بیمار نه شوې په تاڅه

همېشه دې وي په لاس کې مرغونې
یوه ورځ هم انار نه شوې په تاڅه
ښه یې گورې چې په کندو کوندو سر دي
چې امسا د خاکسار نه شوې په تاڅه

۱۳۷۲-۶-۶

امیر شهید بن

غزل

د زړه په وینو باندې نور دې رنگوو لاپسې
د غزل کوره تا په مینه جوړوو لاپسې

چا دې تهداب کېښود چا خښتې راوړې ښه یې جوړ کړې
معماران شته دي خو منزل دې لوړوي لا پسې
لوبه چاربیته مصرع ټول گوته په خوله پاتې شو
ماڼۍ د زېب دې تر اسمانه رسوو لاپسې
حمزه بابا زور له دنیا لار ته یې ځوان پرېښودې
اثرې سترگې به دې نورې توروو لاپسې
پرېږده چې لوړ شي ستا د حسن او ښکلا برجونه
سمسورې زلفې دې په عطرو غوړوو لاپسې
الفت ناظر صېب به پیکې شانه کولو درته
ناگار شفیق شته چې دې څنې تاوو لاپسې
غزله ستا د باغ غوټۍ خورا گل شوې دي اوس
ستا د ښکلا بانه به چتر سموو لاپسې

خاکساره دا د حسن ناوې به حسینه ساتو
نازکې شونډې به یې نورې سرې کوو لاپسې

۱۳۸۱-۵-۱۶

نیمروز

تاريخي لويه جرگه

د تورو شپو پسې سحر د خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

د خپلې خوښې حکومت به ټاکو
له ولسواخلي نظر له خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

د ميرويس خان تر ظاهر خانه پورې
پرې گنډل شوی دی پر هر د خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

په تاريخو کې يې هويت معلوم دی
پرې دفع شوی شور و شر د خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

د افغانانو دا ملي عنعنه
لوی ملاتړ يې دی لښکر د خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

ملک کې آزاد انتخابات به کېږي
رايه به نوې په خنجر د خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

خاکساره داسې شخصيت به ټاکو
چې د خدمت موشي مصدر د خلکو
لويه جرگه زمونږ مظهر د خلکو

۱۳۸۱-۵-۱۲

زرنج

غزل

مينه به رښتيا وي غولېدل به پكې نه وي
 خپل منځ كې خبره ده يو بل به پكې نه وي
 زه خودې جانانه د تمام حسن نوكر ومه
 څله راته وايي چې وربل به په كې نه وي
 ما چې دې په مينه لاس لستونې ته ورتېر كړ
 دا فكر مې نه و چې منگول به پكې نه وي
 خير كه رانه مات شو د بنگړو تاوان به دركړم
 كوم كتاب كې شته چې ماتېدل به په كې نه وي
 سره نه تر پښو پورې په غشو زخمي خوښ يم
 لوړ د زړه برجونه نرېدل به په كې نه وي
 هر څه به نور دركړمه اشنا د سترگو تور يې
 خوږ د پلار نيكه وطن كابل به په كې نه وي
 تا خود خاكسار وړاندې له ما سره وعده كړې
 خال د لنډې زنې وړاندېدل به په كې نه وي

۱۳۶۴-۱۱-۲۹

عبدالخېل

د کابل جینکی

دا تورې سترگې تور وربل جینکی
خومره بنایسته دي د کابل جینکی

لکه مڼه سره انګي یې ګوره
نازکې سرې شونډې رنګي یې ګوره

زړونه وباسي په منګول جینکی
خومره بنایسته دي د کابل جینکی

چې په لنډۍ زنه خالونه کېږدي
زما په زړه باندې داغونه کېږدي

زلفې په مخ کې الوول جینکۍ
خومره بڼایسته دي د کابل جینکۍ

د خولو پشم په مخ خور کې ګله
په ډډ کې بل دننه اور کې ګله

رسا ویشتل کې په ګوګل جینکۍ
خومره بڼایسته دي د کابل جینکۍ

خاکساره ځي باغ بالاته کله
ساعت تیري او مشغولاته کله

دا سپینې پوندې جګ سیندل جینکۍ
خومره بڼایسته دي د کابل جینکۍ

۱۳۸۱-۱-۵

زرنج

غزل

د ساقی لاس کې مې ولیدلو جام تش
په رندانو باندې رابه شي ماښام تش

د آهو غوندې په خپله مخه مه څه
وخت ناوخته کله اچوه سلام تش

د لمدو خټو او بیه لږې دارو وي
ختهگر هسې شي په خلکو کې بدنام تش

د مټاک او غز گيله څه په کار نه ده
چې دې وڅیړي په برخه کې بادام تش

لومې وغرم تمامه شپه شوگیر کړم
بې مرغه ځنې راوړمه بیرته دام تش

د قسمت کنډولی هره لحظه گورم
بې د میو خالي ایښی وی تمام تش

ټول زخمونه دي د زړه زما تازه کړه
چې دې یو نظر را وکاته له بام تش

ستا د حسن ننداره کې به څه کم شي
که مې وشي په مینو کې اکرام تش

خدای خبر چې بنگړي چا درنه مات کړي
په ما مه لگوه بې گناه الزام تش

یوه ورځ دې هم خوږه مېوه ونه کړه
بې ثمره دې ښاخونه وي تمام تش

زه خاکسار دې نور په هغه دغه نه یم
ستا په غېږه کې مې کړی وی ارام تش

۱۳۷۴-۱-۳

کنډوز

بیا رغونہ

تهداب د تور تمونوبه له بېخه نړوو
دا وطن به جوړوو دا وطن به جوړوو

پاڅېره مالياره ڪنډواله باغچې راجوړې كړه
بیا گلونه وكره بڼایسته غونچې راجوړې كړه

بیا د لیل غاړه كې هارونه څړوو
دا وطن به جوړوو دا وطن به جوړوو

دا ويچاره خاوره ترميم کار او معماران غواړي
دا يوازې نه شي همکاري د ټول جهان غواړي

زخمونه به د خلکو په مرهمو غوړوو
دا وطن به جوړوو، دا وطن به جوړوو

کړې بلبلا نو بوراگانو رانه کړه ده
دلته ورور وژنه ده همدا اواز ه گډه ده

دغه سرې لمبې به د بارودو سرپو
دا وطن به جوړوو، دا وطن به جوړوو

مينه د وطن باندې خاکساره څه شى وليکه
څه قلم راواخله سمد واره څه شى وليکه

متې به رانغاړو مخ به چاته اړوو
دا وطن به جوړوو، دا وطن به جوړوو

۱۳۸۱-۲-۱۱

نيمروز

افغاني وينه

ازاد ژوندون غواړي هېچاته سلامي نه مني
د افغان وينه او رگونه غلامي نه مني

د تن په وينو مو گټلی استقلال د وطن
په تاريخونو کې معلوم دی توره او ډال د وطن
هېچاته سړي چې ټيټ نه کړ بدنامي نه مني
د افغان وينه او رگونه غلامي نه مني

د وطن مينه اغېرل شوې زمونږ خټه کې ده
د ننګ جذبه مو د آزاد ژوندون په لټه کې ده
افغاني جوش مې په ميدان کې ناکامي نه مني
د افغان وينه او رگونه غلامي نه مني

د احمدشاه او ميرويس خان د غزنوي بچي يو
 مونږه د سيد جمال الدين افغاني بچي يو
 په زنځيرو کې مې روح تن کې ارامي نه مني
 د افغان وينه او رگونه غلامي نه مني

د کيونياري او ميکناتين نه دې پوښتنه وشي
 انگرېزي گوډ برايډن نه دې پوښتنه وشي
 زمونږه خاوره سرې لښکرې بهرنۍ نه مني
 د افغان وينه او رگونه غلامي نه مني

د ملالۍ او د نازو نوم لا وړک شوی نه دی
 د نيکه گانو د نېزو نوم لا وړک شوی نه دی
 خاکساره دا امام د بل چا امامي نه مني
 د افغان وينه او رگونه غلامي نه مني

۱۳۸۱-۵-۲۸

نيمروز

غزل

چي له بامه راخطا شوې خره پره
خرو خاورو ڪي رښتيا شوې خره پره

چي په زړه ڪي دې د اور لمبي شوې بلي
گل رخساره اسيا شوې خره پره

چي دې کومه ورځ له څنگ ځني جدا ڪړم
هغه سري شونډي ليلا شوې خره پره

لکه روی دې په خپله ځان وڅوړ
يوه توره اژدها شوې خړه پړه

غمازانو د نوکو پوه ترنگولو
د محبوب وطن ښکلا شوې خړه پړه

زه د حسن پلوشو ته منتظروم
په کنډوران په پناه شوې خړه پړه

د سينې پاغ دې سمسور ته پاتې نه شو
خوشې بې وخته تالاشوې خړه پړه

نور دې خوښه چې د چا سره دې زړه وي
له منگولو نه رها شوې خړه پړه

زه خاکسار دې لږ په غېږ کې سکون غواړم
بيا به گورو چې د چا شوې خړه پړه

۱۳۷۸-۵-۱۶

د ننگرهار د تلویزیون تالار

لویه نښه

سوال - ثواب

س:

ټکنده غرمه وه چې مې ولیدې گودر کې

ج:

لویه نښه یې داده چې غمی دې و جاغور کې

س:

ستا په سر پورنی په رېښمو ښه گل دار و

بله نښه یې داده چې په غاړه کې دې هار و

ښه په مود جوړ شوی و په ښار د پېښور کې

ټکنده غرمه وه چې مې ولیدې گودر کې

ج:

ستا اوږه کې ښکلي قتي ښه ماشينداره وه
 وه د تعرض په حال کې ډزو ته تياره وه
 ستا په گردنې کې ټول رسام راتله نظر کې
 لويه ښه يې دا وه چې غمې دې و جاغور کې

س:

ستا سر باندې سور منگي جوړ شوی نقشدار و
 شنه غمي پرې نصپ و ډېر ښکلی مزه دا رو
 ښې دې وپاشلې زما مالگې په پرهر کې
 ټکنده غرمه وه چې مې وليدې گودر کې

ج:

کوم پلوروان وې قدمونه دې ترور و
 زه درپاندې پوه شومه چې تله دې ډېر ضرور و
 غير له يو خاکساره بل څوک نه و سيمه و غر کې
 لويه ښه يې داده چې غمې دې و جاغور کې

۱۳۶۸-۹-۱۵

باسول

محرل

غر که هر خومره هم لوړ وي لويي نه که
تیت انسان ته یم حیران چې خومره لوړ ځي

که د علم په تالاب کې یې غوټه کړې
کم نصیبه خلک بهرته ترې انپر ځي

د باطل میدان ته حق چې ور داخل شي
جا هلان منډې وهي ښکته په خوړ ځي

د رښتیا او د درواغ منظره کې
درواغن د حقیقت په مخ کې خړ ځي

د جاهل مثال په قسم د څاروي دی
تش اخور ته له ښایسته وښو او څړ ځي

په غښتلو متو کار د رضانه که
شرمنده به په همدې سیکه او در ځي

د جنت گټل اسان نه دي خاکساره
جنتو ته به د خدای (ج) په ډېر رغبر ځي

۱۳۷۸-۵-۱۲

جلال آباد

معلم د ټولنې جوړونکى

چې د زېږو ګلوهار دى معلم دى
چې نژدې تر مور او پلار دى معلم دى

د عرفان ډيوې يې لاس کې وي نيولې
چې د ځوان نسل معمار دى معلم دى

معلم دى له انسانه انسان جوړ که
چې د ډېر قدر حقدار دى معلم دى

انجنېر پيلوټ دده د لاس محصول دي
د مريخ سره يې کار دى معلم دى

نابيناو ته امسا په لاس کې ورکه
که ښکلا ده که سينگار دى معلم دى

تیاره ګود کې د علميت خراغ روښان که
چې عزت دى او وقار دى معلم دى

که د سترگو په ښو باندې يې ياد کړم
د صفت يې کم گفتار دى معلم دى

نيمه ورځ مود ماشوم پاکوي پوزې
وروسته نيمه ورځ ګلکار دى معلم دى

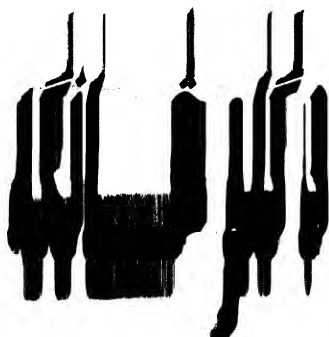
وږی نس سهار وخت مکتب ته درومي
 چې تر هر چا خوار و زار دی معلم دی
 یو خوا غم د وران وطن بل د کاله
 چې په ستونزو گرفتار دی معلم دی
 زه خاکسار یې کوم نامه باندې توصیف کړم
 چې د سترگو مې دیدار دی معلم دی
 ۱۳۸۱-۲-۲۹

نیمروز د معلم ورځ

که په صدق مو عمل او کردار سم که
 دا یې بوله چې د بیخ مود دښمن که
 پخوانیو غازیانو شگې به گوزار کړې
 هره شگه به الله دښمن ته بم که
 که به چېرته کوم غازي و زخمی شوی
 د سپلمې بوتی به خدای ورته مرهم که
 څه گناه به رانه شوې وي خاونده
 چې دې ټول جهان په مونږ باندې ظالم که
 ۱۳۷۰-۱-۶

دروغته

سوال - جواب

س:
لاهل نه یمه د گلو خانگه
چې گل شوم کله راپورې زانگه

ج:
شې گل به کله د گلو خانگې
خوره وره شوې خه خرانگې ورانگې

ج:

شي گل به ڪلهه د گلو لښتي
ولاره باغ ڪي د چا په بخت يي
سپڅلي يمه ستا هرې وړانگي
شي گل به ڪلهه د گلو خانگي

س:

باغچه ڪي گرځه سيل ڪړه د گلو
لاس پورې نه ڪړې په شوکولو
چي ماته نه ڪړې کوم يوه خرانگه
چي گل شوم ڪلهه راپورې زانگه

ج:

ليدلې مې وي په شگوفه ڪي
رخسار دي منم لويه تحفه ڪي
خاڪسار جوړوي دديدن پانگي
شي گل به ڪلهه د گلو خانگي

۱۳۵۸-۲-۳۰

مامند

مخزل

ښکلي لاخوږه شولې گورگوره شوې
ته چې رانه لارې مروړه شوې

ولوېدمه زه د هجر کنډوته
څه پېښې راپېښې نابېره شوې

وصل په هوا شورانه والوته
لارې قيمتي شوې مرغلره شوې

اوس دې کله اورم د مطرب په خوله
تا چې مينه پرېښوده سندرې شوې

ما په ژوند کې سر کله تيت کړی و
تاته مې چې تيت که زوروره شوې

زړونه وړې د خلکو نه منگولو کې
ښه تجربه کاره زړوره شوې

کېږده په لاسونو د خاکسار وينې
ته چې په وحشت کې ځيگروړه شوې

۱۳۶۶-۹-۲۹

ديسرك

سرکي دادا

دواړو لاسو کې مې بنگري د پېښور دي
سيلونه د اختر دي سرکي دادا له ځمه

د پټي گرو کميس مې کړی دی

يار مې په ناز راته راوړی دی

دا سړني کالي مې څومره بختور دي
سيلونه د اختر دي سرکي دادا له ځمه

خپټی مې جوړ په ستارو دي

درزي گنډلی په نخرو دی

په تور پيکي کې مې گلونه د انځر دي
سيلونه د اختر دي سرکي دادا له ځمه

په دروازه کې بېه بسم الله کړم

لږه ډيوه به په کې بله کړم

زمونږ وليان په کرامت کې زورور دي
سيلونه د اختر دي سرکي دادا له ځمه

د کلي نجونې به پوره ځو

خاکساره ټولې به سره ځو

د مالت وړکي ناست په لارو کې بير دي
سيلونه د اختر دي سرکي دادا له ځمه

غزل

دا چي په زړه مې د پرهار نښه ده
حسیني دادې د گوزار نښه ده

څنگه دې زړه زما په زړه باندې شي
داسې وېشته خود اغیار نښه ده

داسې مې زړه ستا له مالته څرخي
دایره گوره د پرکار نښه ده

خوشي ناحقه قسمونه مه خوره
دا سرې منگولې دې د بنکار نښه ده

کومه کوڅه کې درته پټ شم گلې
هره کوڅه او هره لار نښه ده

تازه گلان چې دې په څڼو کې دي
منکره نه شي د ماليار نښه ده

دا چې د وصل تر منزله رسي
قربان غواړي د ایشار نښه ده

ته چې زړه نرم نه کړې سخت یې ساته
دا خاکساري خود خاکسار نښه ده

۱-۳-۱۳۷۴

خیبر/ادبي جرگه

د مینې لیک

غونچې غونچې د گلو سلامونه رالېږه
دیدن خودې بند کړی دی خطونه رالېږه

لاړلې جانانه تورو غرو رانه پنا کړلې
د روغ او د رنځور دې ځوابونه رالېږه

دلته باز بندونه او ماتوی له موږ لوبدلي دي
جال دارې گوشوارې د سرو ټیکونه رالېږه

یکل بهاوگان او وځي لاړه سر خوړلي شو
درجن درجن بنگړي بنایسته هارونه رالېږه

چکلي او تاويزونه لاپخوا د منځه تلي وو
د سرو زرو نټکۍ او چارگلونه رالېږه

لښتۍ خو د وطن پېغلو پخوا لالري کړې وې
چپه کاکل لپاره سيڅکونه رالېږه

فيتۀ د لوړې پوزې سره ډېره مزه داره وي
خيالي ډولي لمن ته زنځيرونه رالېږه

گرانۀ په مالت کې نن زړې او ځوانې کړی دی
د کلنن رنگ په رنگه کميسونه رالېږه

خاکساره دا مصرف د چا دادا پوره کولی شي
ملل متحده کومکونه رالېږه

۱۱-۶-۱۳۸۱

زرنج

غزل

چې په مینه کې یې بند و د هر چا زړه
خه د وینو سور سېلاب شو د اسيا زړه

فضا خړه د بارودو په غبار کې
په کوهسار کې خفه شوی د گيا زړه

د رقيب خبره خندا نه موسکي وينم
پرقله غمه ولې نه چوي د اشنا زړه

د وطن کانونو او بوټو او اخیستی
درد او رحم پرې ونکړ د هېچا زړه

د نرگس او د غاتول بنیاد ورکېږي
د فولادو ځنې سخت دی د دنیا زړه

دومره مینه د مجنون ورسره نشته
که چا ولیده په سترگو د لیل زړه

مقتدي باندې چې وعظ اثر نه که
بې قایدې دې هسې هم نه خوري ملا زړه

ځمکه هغه سوځي اوړ چې پرې بلېږي
که څوک وپوښتي خاکساره ښه زما زړه

۱۴-۸-۱۳۶۸

کابل

د یاری نښه

نښه مې واخله زړه کې وایه چې به بیا راځي
په مخه نښه باندې ژړا راځي

سهار د وخته به اوچت شم
همدا سې غلې به رخصت شم

په وینېدو دې زما کله امانا راځي
په مخه نښه باندې ژړا راځي

نه مې ده خوښه نه مې زړه شي
د بېلتانه بچي دې مړه شي

تانه شرمه پریم ستاله سترگونه حیا راځي
په مخه ښه باندي ژړا اځي

زلفي دي ټولي ول په ول کره
دي ملاقات باندي تسل کره

خداي مهربان دي د تيارو پسي رڼا راځي
په مخه ښه باندي ژړا راځي

تا به همداسي اوده پرېږدم
څه شي به ښه درته کېږدم

خاکسار به بيا تورو تيارو شېو کې په غلا راځي
په مخه ښه باندي ژړا راځي

۱۳۵۹-۳-۲۱۰

بتي کوت

غزل

شراب به هسې څه کړې په پيالو کې خوند کوي
بورا په ډېران بد ښکاري گلو کې خوند کوي

د مينې لېونو لره د زلفو زولنې دي
مين د سود او زيان چې وي جېلو کې خوند کوي

هسې په لاسونو کې گلونه مړاوې نه کړې
غاتول او کشمالي په وربلو کې خوند کوي

مراندې مې د زړه حسينو دومره سره کش کړې
ساره ساره اهونه مې نالو کې خوند کوي

کاله ته چې ورنه شې دومره ځان بې قدره نه کړې
يادښت دې په ژړا او اسوېلو کې خوند کوي

مخ په پلومې پټوه عذر مې قبول کړه
دا غونډه منډه زنه دې خالو کې خوند کوي

د مينې سمندر ته دې ور ودانگل خاکساره
تازه تازه ماهيان دې په جبالو کې خوند کوي

۱۲-۴-۱۳۶۰

مارکو

سروکی

یو کپ اوبه او بل به تش خان سره وږمه
کولاله دوه منگوتی جوړ کړه

زمونږ د کلي ووړکي شوخ دي
د جینکونه منگي ژر ژر ماتوینه
د منجلې وهل مې زده کړه
د سرنه دوه فوټه منگی به اوچت وږمه
دا برکولال زمونږه خپل دی
ماته منگی په مرغلرو جوړوینه
چې چېرته نشم له نظره
هره پېره گودر ته غبرگ منگي راوړمه
کمیښ مې سور پورنی شین دی
د منگي غاړه برکه برکه خوند کوینه
د جینکو سوسره سیالی ده
پرېږده همزولو کې چې جگه غاړه ځمه

خلکو خاکسار زمونږ مېلمه دی
ځکه گودر نه خو ځلي اوبه راوړمه

۱۳۵۹-۲-۱۲

کهي بازار

غزل

زه د ولږې نه بې هوش پروت وم
ده مې د سر لاندې ډوډۍ کتله

ما ويل روټه وايي د پيازه سره
ده د وريټې سره انډې کتله

زه تصور کې کړندو کړندو کې وم
ده په هوار ميدان غونډۍ کتله

ما ويل جواړۍ وای چې په لاس کې مې وای
ده زما شاوخوا کړندۍ کتله

ما به گلونو ته لاسونه نيوه
ده به باغچه کې مړوندۍ کتله

ما به د خيال کوتره بڼه پورته کړه
ده په کې سمه او بوندۍ کتله

خاکسار له لوږې غزلونه ويل
ده په اردو ژبه لنډۍ کتله

۱۳۷۸-۵-۱۲

خيبر ادبي جرگه

د قدر وړ څوک

ماته چې له خپله ځانه گرانه ده

مور ده محترمه عاليشانه ده

زه يې را لوی کړی نازولی يم

شا او په اوږو يې گرځولی يم

ما باندې چې سترې او ستومانه ده

مور ده محترمه عاليشانه ده

ماته يې شيدې چې رابښلې دي

ما اب کوثر باندې منلې دي

بې حده مشفقه مهربانه ده

مور ده محترمه عاليشانه ده

ماته يې را زده کړه د توتي ژبه

قند او له شکرو قيمتي ژبه

څه ولي نعمته قدردانه ده

مور ده محترمه عاليشانه ده

را يې کړ زانگو کې د وطن سبق

پلار او د نیکونو د مسکن سبق

ڊپره با غيرته با ايمانہ ده
 مور ده محترمه عاليشانہ ده
 ماته يي کيسي د غزنوي کري
 ڊپر نصيحتونه يي قوي کري

خور د ملالي ده ڀڀه افغانہ ده
 مور ده محترمه عاليشانہ ده
 دوست او غليمان يي رابنودلي دي
 مونڙه په دي خاوره چي وڙلي دي

لمر غوندي ښڪاره ده نمايانہ ده
 مور ده محترمه عاليشانہ ده
 خان که په خدمت ذره ذره کرمه
 کله به د مور حقه پوره کرمه

ڙبه د خاکسار چي نن گويانه ده
 مور ده محترمه عاليشانہ ده

۱۳۸۱-۵-۹

زرنج

ڪڇ خونڪار ٻانهه ڏي پروني خان سره مهه راوپه
نه نظره ڪپري سڀلني خان سره مهه راوپه

سترگي توري نه ڪري چي په ڏي بلا مهي ونه خوري
سري شوندي نازڪي ميداني خان سره مهه راوپه

پت پت يي د نازنين وربل په سوري ڪي
تول د حسن پوخ امانني خان سره مهه راوپه

۱۳۷۶-۸-۱۴

عبدالخيل

غزل

ستا نوکري ته مې سلا رانغله
زما د زړه هغه لایلا رانغله

تنخوا ناچله ټول زاړه لوتونه
قات کې یوه د سرو طلا رانغله

چې مروره شوله لاړه پسې
گومان مې کېږي بله پلا رانغله

برندې شوندې راته ناسته وي تل
خواته یوه ورځې په خلا رانغله

په بېګانيو وعدو پنبېمانه ښکاري
لکه چې خوښه دللا رانغله

خدای خبر څه قسم پنځرو کې به وي
څرګنده پرېږده چې په غلا رانغله

خاکساره ټولې د غمو وړځې دي
یوه ګړۍ هم مشغولا رانغله

۱۳۷۷-۷-۲۰ نملې باغ

د عصر پيغله

نوي نوي نبي مې جانانه په رخسار ايښي
بيا مې په وربل کې رنگارنگ گلان قطار ايښي

شين خال به تازه کړم بيا په غونډه منډه زنه کې
خومره تاثيرات لرم په لورېه دنگه ونه کې

نبي تازه غوتی مې په سينه کې د انار ايښي
بيا مې په وربل کې رنگارنگ گلان قطار ايښي

زلفی بہ شانہ کرمہ پہ سترگو کی تاثیر لرم
تور پیکی تندي د پاسہ چتر هوا گیر لرم

زرونہ د مینو می د پاسہ پہ انگار ایبني
بیا می پہ وربل کی رنگارنگ گلان قطار ایبني

شوندی می خدای سرې دي په پان او ډنډاسه باندې
خښې منگرې به کرم اشنا ته په غوسه باندې

غشی د بنو می تیار جنگ ته بدي دار ایبني
بیا می په وربل کی رنگارنگ گلان قطار ایبني

سیل باندې روانه به د نجونو په قطار کی ځم
زه د عصر پیغله په د عصر په سینگار کی ځم

لوی لوی پرهارونه می په زړه کی د خاکسار ایبني
بیا می په وربل کی رنگارنگ گلان قطار ایبني

۱۳۷۹-۳-۸

سپین قبر

غزل

سترگې يې ټيټ سترگې شوې د سترگو اشارې چې وې
گل په پانه مخ پټ کړ د گلو نندارې چې وې

ورېځې نه راووته سپوږمۍ د پينځلسم غونډې
پاتې شوې حيرانې په اسمان کې سيارې چې وې

هر يوې يې بېل زېب او زينت ښوده له ورايه نه
ياره په کميس يې د ډېر خياله ستارې چې وې

نوې بڼه يې واغوسته د ځمکې مخ بل رنگه شو
څه رڼا رڼا شوې په اسمان کې کنارې چې وې

زه يې زخمي کړی لاپخوا د زړه په سرومه
ستا حسين زېور کې هغه کومې کتارې چې وې

زه خاکسار په هغه ورځ لامړو باندي حساب ومه
ښکلې په واده دې ډېرې گرمې نغاړې چې وې

د حسن پيمانه

سترگي دي راپورته ڪره د تورو سترگو جنگ غواڻم
زه درنه د حسن پيمانه ڪي ڇه ڦلنگ غواڻم

زهره ڪي زما ڊيري اند پڻي او سوداگاني دي
زه چي ڊيري راتلمه نو اوس هغه لاري ورائي دي

گل او بلبل نه خايمه مينه د پتنگ غواڻم
زه درنه د حسن پيمانه ڪي ڇه ڦلنگ غواڻم

ستا مينه ڪي ڊيرو ڪندو ڪوندو ڪي اشنا شومه
اوس مي سترگي وڃي ڇوڻد وڃي پڻا شومه

نوي خوشبويي دې په ځونډي کې د لونگ غواړم
زه درنه د حسن پيمانه کې څه قلنگ غواړم

مينه به صادق وي لستوني نه به منگول به وي
هسې د پيوې څوکې نه خايم کاکل به وي

سسته مينه مه کوه نېشه مينه د بنگ غواړم
زه درنه د حسن پيمانه کې څه قلنگ غواړم

ما خاکسار دريځ درته دروښود که دې زړه کېږي
څنگه فکرمنده شوې هم زړه هم دې ساړه کېږي

لرې لرې مه گرځه جوړه دې څنگ په څنگ غواړم
زه درنه د حسن پيمانه کې څه قلنگ غواړم

۱۳۶۰ - ۸ - ۳۰

کلا وال کوت

غزل

ټول د مخې مې پرې که د جهان مخ
ومې نه لیده په سترگو د جانان مخ

هر سبا په دروازه کې راته ناست وي
چينگې داړې بوخ غوږونه د خپگان مخ

همدا زه يم او د غم سپېرې خپېرې
چېرته خوب کې مې ونه لیده خندان مخ

د سهار نه تر بېگا د اغزولو کړم
رژولۍ سره گلونه د خزان مخ

هر څه ډېر و خوز ما په ښه رانغله
پردي خونې ته ولاړ يم حيران مخ

د ژوندون دا تريخ کتاب کړې رانه لري
د خوښۍ پکې راواړوي اسان مخ

چاته يو او چاته بل شي قيمتي وي
ما خاکسار ته قيمتي دی د انسان مخ

دگلانو هیلې

سوال او ثواب

س:

ډېر عمر ژوندی اوسې او خاري دې وربل مه شه

ج:

وه هلکه گل شي خودا ستا عمر دگل مه شه

س:

تالیشکي بيا وينمه خه ناز وادا باندي

خومره دې خوله ښه ښکاري د مينې په خندا باندي

وتومبه گلان سر کې نیمګړې دي تومبل مه شه

ډېر عمر ژوندی اوسې او خاورې دې وربل مه شه

ج:

ته رېدي زرغون شوی په سپېره دښته بیدیا کې بیا
 ځان دې لاهو کړی دی د مینې په سودا کې بیا
 ډېر وختونه ونیسي نژدې دې رږېدل مه شه
 وه هلکه گل شې خودا ستا عمر د گل مه شه

س:

ته که د گل څانگه یې نوزه د گلو بوتی یم
 دغه سپېره دښته کې په کوم بخت دې بیا موتی یم
 هر وخت ملاقات دې وي دا یو ځلې کتل مه شه
 ډېر عمر ژوندی اوسې او خاورې دې وربل مه شه

ج:

ته که د گل بوتی یې نوزه د گلو لښته یم
 تا باندې خاکساره زه شیدا خولاد وخته یم
 دواړه به جوړه ځویوله بل مو بېلېدل مه شه
 وه هلکه گل شې خودا ستا عمر د گل مه شه

۱۳۷۶-۲-۲۷

باریکاو

غزل

ٽوله شپه مڃي انتظار ڪرڻ ته رانغلي
په ٻڻو مڃي جاري لڙ ڪرڻ ته رانغلي

د زړه سترگو مڃي ڪٽي لوڙي ژوري
ونه غنه مڃي ريبار ڪرڻ ته رانغلي

اميدونه مڃي وينس ناست په تمه تمه
نداره مڃي د رخسار ڪرڻ ته رانغلي

د پري غرڊ عشق قانون درباندي نه ڪرڻ
پاڪه مينه دي ازار ڪرڻ ته رانغلي

د بيلتون لمبو ڪي پروت وم ستي شوي
تماشه مڃي چي اغيار ڪرڻ ته رانغلي

سر او مال مڃي ستا په مينه ڪي يو دو ڪه
زندگي مڃي چي قمار ڪرڻ ته رانغلي

ها پرون له ڪبره ڊڪه تهر ٻڌلي
چي ناره درته خاکسار ڪرڻ ته رانغلي

زېږ مازيگر

لمر پرېواته ڪي رانڊڪاره ڇي له بلي وه
د سره سالو جلي وه- د سره سالو جلي وه

کلي يي کلو ڪي معلوم و
خه عجيبه غوندي يي نوم و
ڇي زړه يي وږ رانه نري نري سيلی وه
د سره لاسو جيلي وه د سره سالو جيلي وه

سړې اثري سترگې خماري
 پېکۍ يې بېل و لارې لارې
 وکړه باور چې هره سترگه يې گولۍ وه
 د سره سالو جيلۍ وه د سره سالو جيلۍ وه

د ونې توره غنم رنگه
 د لاچي ونه لوړه دنگه
 شان او شوکت کې بس تياره ملالۍ وه
 د سره سالو جيلۍ وه د سره سالو جيلۍ وه

په تن يې ټول ملي زېور و
 لمر پرېواته زېر مازديگر و
 زما په خيال چې راوتلې له ډولۍ وه
 د سره سالو جيلۍ وه د سره سالو جيلۍ وه

را لويه شوې وه اچين کې
 سينگار يې جوړ و په آيين کې
 خاکساره جوړه د همزولو په سيالۍ وه
 د سره سالو جيلۍ وه د سره سالو جيلۍ وه

۱۳۵۲-۵-۹

اچين

غزل

پټې مې نه کړې گنهارې سترگې
توله شپه وينې وې بيدارې سترگې

اوبښکې ژړا خيال او سوچونه و ټول
ستا د راتللو وې په لارې سترگې

چې هر کاته يې د شل ډزي ډز وي
سترگو کې شته دي بدي دارې سترگې

سترگو کي سترگو له جواب ورکوي
چي مخامخ شي دوه بيماري سترگي

سترگي د سترگو ژبه بڼه پېژني
دا بيداري لري هوښياري سترگي

چي په ڪلو ڪلو رغېږي نه بيا
هسي خوږل کوي نهاري سترگي

حاجت سورمه او د ڪجل يي نه وي
ذاتاً ښکلا لري خماري سترگي

لکه لينده باران د غشو کوي
خاڪسار ليدلې دي خونکاري سترگي

۱۳۷۶-۵-۲۳

ده سرک

سروکي

په شا راوړي دې له کوم يوه بازار دي
 ماما نکريزي مې په کار دي
 څنگه بې وخته وخت راغلي
 ماما نکريزي مې په کار دي
 بنجاره گان په درمندونو کې راځينه
 ماما نکريزي مې په کار دي
 که دې بوجی کې گډون نه و
 د کلي سږي درېسې نه ويشکې کومه
 غنم دوه ټول نکريزي يو ټول
 دا بنجاره سودا قيمته خرڅوینه
 دا بنجاره په تيگ وولئ
 په رڼو سترگو کې بنکاره ډنډې وهينه
 بيا ډنډاسه د سره راوړه
 د سرو لاسو سره سرې شونډې خوند کوينه
 کور دې خاکسار ته بڼه معلوم
 د جينکو په لاس به وخورې کوتکونه
 ماما نکريزي مې په کار دي

۱۳۷۸-۹-۲۴

گردي غوث

غزل

په خدا کي دي گلونه جوړ ڪرہ پت پت
زما زړه کي دي داغونه جوړ ڪرہ پت پت

راته ٻٺڪاري چي د زړه توتي مي گير شو
تورو زلفو دي دامونه جوړ ڪرہ پت پت

سينگار بڪس دي ڪاش نه واي بهرته ڪري
په مالت کي دي غمونه جوړ ڪرہ پت پت

خوڪ د خياله زنگوي او خوڪ ختا ڪري
په ڪمخو کي دي ٽالونه جوړ ڪرہ پت پت

ما ويل هسي په شنه رنگ دي گوتي شني
په چل ول کي دي څلونه جوړ ڪرہ پت پت

د خو ورځو د ٻٺڪلاڪ زندان دي نه شو
پاڪي ميني دي گلونه جوړ ڪرہ پت پت

بوراهان لٺڪر لٺڪر ڪوره خاڪساره
په باغچو کي يي سيلونه جوړ ڪرہ پت پت

۱۳۷۵-۴-۶

جلال آباد

جگ دلي

زرگره دا وار د چارگل سره پاولي راوپه
غمی پرې سور د جگدلي راوپه

غمي د گوتو له پنجشېر راوپه
د بدخشان لالونه ډېر راوپه

پېزوان ته سره زر له کوکچي پلې پلې راوپه
غمی پرې سور د جگدلي راوپه

د لونگين سره مې مينه ده
نتکي له ټولونو نه حسينه ده

د سر ماتوی هم له چاندي زرو اصلي راوړه
غمی پرې سور د جگدلي راوړه

د وربل ټيک په نخرو جوړ کړه
ډېر لوی ښه نه دی لږ يې ووړ کړه

د غزې والی راته سوری سوری جالی راوړه
غمی پرې سور د جگدلي راوړه

له یاد ونه باسې زنځیر
په لمن پروت وي هـواگیر

خال خال غمي او دگونگرو منځ يې خالي راوړه
غمی پرې سور د جگدلي راوړه

پای زېب د پښو عجب زېږ دی
اواز يې خور په سمه او غر دی

خاکساره دا زېږ تر ټولو اولی راوړه
غمی پرې سور د جگدلي راوړه

۱۳۶۹-۷-۲۳

مارکو

مغزل

لارې نیولې دي ریبـار د سـترگو
بـنـه گـرم شوی دی بازار د سترگو

د شنو خالو مزه باران وړې ده
لېونی کړی یم خمار د سترگو
زلفې دې تاو کړه په دسمال کې گلې
دلته راغلی خریدار د سترگو
سره اننگي کله په سر وینمه
مالت نیولی دی بـنامار د سترگو
بنه شوه چې گیر شوې د سلیختو ډنډه کې
چې گرځېدې به په مدار د سترگو
د ځیگر پورې اورې وځي اشنا
بانـه ولاړ دي څوکیدار د سترگو
خلکه د عشق جـواري چې کېده
بخت مې گټلی دی قمار د سترگو

خاکساره بس کړه رغېده دې گران دي
تا چې خوړلی دی گوزار د سترگو

لوی ولی

خوری راختہ کہ مراد غوارِ پِ
جینکی دور بابا لہ لاری

دور بابا دہریو لوی ولی دی
داسی ہم نہ دے چہ خالی دی

روضہ یی وکرہ پہ ولاڑی
جینکی دور بابا لہ لاری

زانگو يې واچوه دربار کې
وه يې لغره په مزار کې

خوشې د لارو سر کې ژاړې
جينکې دور باباله لارې

خورده يې وڅکه د قبر
بنايسته ولي دې څومره زير

په هديره کې کره کروارې
جينکې دور باباله لارې

د روميالونو مستحق دې
پېغلود دېر قدر لائق دې

خاکساره څه کرامت ژباړې
جينکې دور باباله لارې

۱۳۷۹-۴-۱۹

کورپو کو

غزل

خیال پلاو مې واهه ډوب په تصور کې
وہ بېړۍ د عشق روانه سمندر کې

چې مې خه زرګي غوښتل راته تیار و
بادشاهي نشان مې ایښی و په سر کې

معشوقه مې وه تر څنګه مشغولا وه
په هوا به ګرځېدو الیکفتر کې

د توپونو کارخانې مې وې بې دریغ
نور مخلوق مې بوس خاشاک و په نظر کې

چې مې سر له زنگون پورته کړ ګدا وم
سپېرو خاورو باندې پروت وم خر خادر کې

زما زړه د ډاګې ولګېد خاکساره
لکه گل چې سړی پرېکه په ډنډر کې

۱۳۵۹-۸-۱۶

فارم (۴)

د نورمند گودره

دا ستا اوبه لري د مشکو غوندې خوند گودره
گلې گل زار شې د نورمند گودره

تا کې منگي قطار قطار
چې یو ډکېږي د بل وار وي

جلال آباد کې دې جوړ کړي دي مامند گودره
گلې گل زار شې د نورمند گودره

غارې دې هر وختې سمسور وي
د میناگانو غوندې شمسور وي

ستا د نامه صدقه شه زما ژوند گودره
گلې گل زار شې د نورمند گودره

تل بغدادی سپینې کوترې
په تا کې گرځي لرې او برې

خاکسار دې اړوي قلم کې بند په بند گودره
گلې گل زار شې د نورمند گودره

۱۳۶۸-۸-۴

جلال آباد

غزل

مالگې دوړول په پرهارو کې راته مه کړه
د شونډو موسکا گانې په خبرو کې راته مه کړه

پرې مې ږده جنون سره چې لاس په گربوان يم
د هجر لارښوونه اشارو کې راته مه کړه

تاو يې کړمه هسې تاوولو د وېښتو کې
خوشې د اهوښوده ميرو کې راته مه کړه

لمر چې راښکاره شي توره شپه بويه چې لاړه
د ښکلو صفتونه په شعرو کې راته مه کړه

ما د تغزل برخه په دشته کې ميندلې ده
ياد د غزاله په سردرو کې راته مه کړه

دا بندي له قيده نه حمزه بابا اپستلی دی
لاهي د سينگار يې بازارو کې راته مه کړه

څه غواړې خاکساره نه لږ يې پرېده چې څه وليکي
د تېر وخت د بېو قصې حجرو کې راته مه کړه

۱۳۶۹-۷-۸.

کهي بازار

د عرفان غوتی

پرېږده چې غوتی د عرفان گل شي او گلونه شي
گرانو وطنوالو ته زېور شي امېلونه شي

دا د بدبختۍ جهل او رنځ تورې تیارې کندی
هرې خوا ته بل پکې د علم خراغونه شي

مه ظالمه ورور دې نور له خپله لاسه مه وژنه
نن یې په برچو وهې سبا له به دې ورونه شي

پرېږده بغدادی کوترې خپلو پروازونو ته
بیا یې په غوراري کې د سولې اوازونه شي

پرېږده د هوسۍ پچي ترور ټوپونه ووهي
مه کوه چې لنډ یې د خیالونو منزلونه شي

بیا د زړه ښارو مې چې راغلی په خبرو ده
مه کړه چې پوره یې د پستي ژبې لفظونه شي

دغه د خاکسار لاس کې ټوټې ټوټې او مات قلم
پرېږده چې پوره یې نیمکۍ گډوډ شعرونه شي

د هیروین مشاعره

مظلوم انسان رقم رقم وژني
څوك يې هیروین څوك يې په بم وژني

چا ورته سمه او په غره باندې کوکنار وکرل
چا د بنگ بوتی په پتو او هره لار وکرل
چا د انگورو په اوبو کې سور انگار وکرل
د تمباکو په نوم سیگرت او چا نسوار وکرل

څوك يې دننه د زړه هیلې او حرم وژني
څوك يې هیروین څوك يې په بم وژني

هیرویني لارې په ژوندينې د گور مړی شوې
هر ځای کې پروت یې د سېلاو یو نهزه وړی شوې
سرمایه لاره په نېشو کې پور وړی شوې
تنکی ځواني ته د کچه مار غوندې پړی شوې

د زړه د ډېرو ارمانو سره یې سم وژني
څوك هیروین څوك يې په پم وژني

کله دې غوښې د بارودو په لوگو کې ښکاري
د ژوند صحنې دې راته ټولې په مرگو کې ښکاري

د زړه نيمگري ارمانونه دې سلگو کې ښکاري
اميد دې خاورو سره خاورې هديرو کې ښکاري

خدای نه ياغي خلك نسلونه د ادم وژني
څوك يې هيروين څوك يې په بم وژني

پرېږده چې هيلې يې غوټې شي بيا گلونه وکه
د کایناتو اختراع کې منزلونه وکه
د تفکر دنیا کې نوي شان خیالونه وکه
د نندارې جهان دې پرېږده چې سيلونه وکه

بارودو ډېر مړه کره نېشې خويې لاکم وژني
څوك هيروين څوك يې په بم وژني

د زړگي واگي چې ټوله سره راغونډې کرمه
بېرته خورې شي په هر لوري پسې منډې کرمه
د چا به شومې ارزوگانې رابرنډې کرمه
بې نوشتې سوری سوری کاغذ څنډې کرمه

ډېرې نادودې د خاکسار لاس کې قلم وژني
څوك يې هيروين څوك يې په بم وژني

۱۳۸۳

جلال آباد

پرپرڊه چي راگل شي ريحان مه سڀڻه
مه سڀڻه ظالمه گلان مه سڀڻه

پرپرڊه قافله چي مسافه تي ڪه
مخ په حرڪت دي ڪاروان مه سڀڻه

ته خود بارودو تخصص اخلي
مه د ارمانونو جهان مه سڀڻه

ڇه د اميدو غوتي لوخڙه شوي
مه ڪره شگوفي د بوستان مه سڀڻه

ڄمڪه دي لوگي ڪره ڪه پوهڙي پري
گرڇي سيارو ڪي اسمان مه سڀڻه

دا د ننداري جهان چي وړان نه ڪري
روشت ور ڪره باچه او باغبان مه سڀڻه

ته ڪه د خاڪسار نه مشوره اخلي
اور دي په لمن بل دي ڄان مه سڀڻه

۱۳۶۹-۷

جلال آباد

غزل

لاس کې يې راکړه بنگاوه د اوښکو
می پکې نه وې تش پیاله د اوښکو

اشنا د کبر په نیلي سور شوی
پسې روانه قافله د اوښکو

بانه د سترگو به جرگه ورولم
که شي قراره غلبه د اوښکو

زړگيه بیا يې ننواتې وکړه
په سیند ورگډه شوه جاله د اوښکو

عالمه څوک به قضاوت وکاندي
درنه شوه بیا معامله د اوښکو

تسل که څو مې ستا له لوري ورکه
پخلا مې نه کړه امله د اوښکو

خاکساره ولې په ژړا ښکاري بیا
هغه پراخه حوصله د اوښکو

۱۳۷۹-۹-۱۳

جلال آباد

د برگو سترگو د وتو وطن

د خپلو وینو د لښتو وطنه
افسوس افسوس دی د پښتنو وطنه

هغه غرور او افغانیت دې څه که
تاریخي نوم غیور ملت دې څه که

د شخ وښتانو د برېتو وطنه
افسوس افسوس دی د پښتو وطنه

څله دې سور که لاله زار په وینو
ولې دې ولاړه گل زار په وینو

ځان دې اېستلی له کتو وطنه
افسوس افسوس دی د پښتو وطنه

لوړې ماڼۍ دې کنډواله کړې ولې
سمسورې دشتې دې ناله کړې ولې

د سرو گلانو د کښتو وطنه
افسوس افسوس دی د پښتو وطنه

تا کې دا څه قتل و قتال جوړ دی
ستا په چوکۍ دا څه جنجال جوړ دی

د تبابوتونو د تختو وطنه
افسوس افسوس دی د پښتو وطنه

بیا مرور درنه خاکسار شو ولې
موسکۍ په هر ګوډ کې اغیار شو ولې

د برگو سترگو د وتو وطنه
افسوس افسوس دی د پښتو وطنه

غزل

د زاغانو حملې راغلې په گل زار بیا
 شنه توتیان شو په باغچو کې په چغار بیا

چې په مینه او ډېر شوق وي جوړې شوې
 له هغو خالو بازان شو اوس کنار بیا

سره چورگوري د شاهین مقابله کې
 اخر خوري به اهنین غوندې گوزار بیا

د زړه جاله کې تپوس به حصار نه شي
 که ور وگوري په سرو سترگو دوبار بیا

د غیرت جذبې مې گرځي په رگو کې
 په وطن مې تجاوز وکړ اغیار بیا

که په وینو باندې ترې یې سرې نه شوې
 ټول په گډه زما وسپځي مزار بیا

دا خواره واره چې ټول په خپل وطن شو
 د خاکسار به هله خوند وکه اشعار بیا

۱۳۶۵-۴-۹

باندړ

کلکہ وعده

سوال او جواب

س:

هلتہ مې بنخ خپل او خپلوان دادا ادې ده
گلي ما خپل وطن ته پرېږده

ج:

د قيامت ورځ ده که نېټه د مخه ښې ده
کلکه وعده راسره کېږده

س:

يو خوا د خاورې پاکه مينه
بل خوا ته ښکلې نازينه
حيران يم پاتې کومه لاره د فايدي ده
گلي ما خپل وطن ته پرېږده

ج:

د تورو غرونو مساپره
دا ته چې چې ځي له پېښوره

گرېوان مې لوند او خوله مې ډکه له گيلې ده
کلکه وعده راسره کېږده

س:

خپل ولايت مې ننگرهار دی
چې همېشه پکې بهار دی
يوشين چمن دی هره ورځ يې د مېلې ده
گلې ما خپل وطن ته پرېږده

ج:

زه دې زخمي کړمه ته لارې
ما به د ځانه پسې غواړې
د مينې ياره فيصله موپه همدې ده
کلکه وعده راسره کېږده

س:

يم د اچين ولسوالۍ
پته مې واخلمه گلالۍ
د خاکسار خاوره د پاخېلو د قريې ده
گلې ما خپل وطن ته پرېږده

۱۰-۹-۱۳۷۱

پېښور

غزل

بيا مې د غم د پاسه غم دی که نه
 په تورو شپو کې مې حرم دی که نه
 لېونی مینه په انگار وخته
 مخکې بېلتون قدم قدم دی که نه
 څه تصور مې د ویشتمه کوه
 صیاده هر غی دی سم دی که نه
 چې مې نیولې د ماهي په مینه
 ختلي لاس کې لرم دی که نه
 ستړی ستومان شومه بې هوش پرېوتم
 ختلی هر رڼ نه مې دم دی که نه
 خاکساره چوپ نه شې رښتیا به وایې
 د زمانې دغه رقم دی که نه

۱۳۷۸-۱۱-۲۲

مکړو کو

زمونږ رواجونه

گران عزيزان دغه رواج که پرېږدي نور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

نوم يې پرې ايښی د ولور وي
د روڼو څو لکه يې سرو وي
د سرباری مې که لاوښود درته زور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

کوژده کې لس لوی لوی پسونه
چې ماږه نه که ولسونه
د لور خاوند غريب وېرېږي له پېغور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

بعضي لانونم پري ڪپردي مهر
 ڇوچي ونه خوري دغه زهر
 دومره بس نه وائي چي وران دي نڪه ڪور
 پيسو باندي خرڇپري زمونڙه لور او خور

لاڙ شه خروار بني ورپڙي غٽي راوپه
 د اوڀو بوري هم دوه دري ڇٽي راوپه
 نري سبله وريجي به راوپي له لاهور
 پيسو باندي خرڇپري زمونڙه لور او خور

غوري د شمعي لس تيمان بس دي
 دا ڪم مصرف او ڪم تاوان بس دي
 خان آماده ڪره چي واده دي دي سمسور
 پيسو باندي خرڇپري زمونڙه لور او خور

سل مٽره بنه شمي لندن واخله
 دوه دري تانونه دوه لمن واخله
 پنځوس شپهته ڇروڪي هم به راوپي تور
 پيسو باندي خرڇپري زمونڙه لور او خور

دروازه هم ډېرې روپۍ دي
کلي والاته د مور پۍ دي
ډېر ژر يې خلاصې کړه چې هېڅ ونه خورې شور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

کوټه قلفي خو لوی رواج دی
دني هم درباندي باج دی
واده والا صاحب خان وسپڅه په اور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

ماما نکرېزي لابر سره
د کنج همزولي گېر چاپېره
په دې هم پوه شه چې پيکي يې اخلي ترور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

چې د واده والانه چور که
پردی قلبه به بيا ضرور که
خاکساره بعضو بڼه ډډوزه که خپل گور
پيسو باندې خرڅېږي زمونږه لور او خور

۱۳۵۷-۳-۱۹

پاڅېل

غزل

وربل يې وستايم که زلفې ول په ول وليکم
سترگې يې يادې که پېکي باندې غزل وليکم

جگه سونگه لکه د قضر پيره دار چې گوري
د خولې پشم پرې که سيوری د کاکل وليکم

وروځې ليندۍ باڼه يې غشي ورورل که هسې
د تندي خال په يې د کوم مين درشل وليکم

نهار کاته يې که خوړل لکه د وږي هوسی
نازکې شونډې د نازونو به مورچل وليکم

سره اننگي يې که انار د قندهار تشبيه کړو
دا غونډه زنه يې مڼه به د کابل وليکم

سپين مروندونه يې مزه د سرو بنگرو سره که
عنبري څنې به گلونه د سنبل وليکم

لوړه غړۍ لکه هيلی چې په لامبو کې گورې
د ځوانۍ بن يې ښه سمسور به د گوگل وليکم

د عشق په لار کې لوړې ټيټې گرنگونه شته
خاکساره خوښه دې په کوم خوا دې منزل وليکم

۱۳۵۹-۷-۱۸

مامند

د مینې گوزارونه

سوال او جواب

س:

د مینې گوزارونه دې تاولي دومره شور وکړه

ج:

ودې خوړم و جیلې گوزار دې د منگور وکړه

س:

د مینې گوزارونه دې زړه کلک لکه سندان کړه ته
جوړ د سترگو جنګ ته په عشقي قانون میدان کړه ته
روغ به لېونی شي که د سرو شونډو مې بور وکړه
د مینې گوزارونه دې تاولي دومره شور وکړه
ودې خوړم و جیلې گوزار د منگور وکړه

ج:

ٽول دي ڪرم سوري سوري په غشود بانو باندي
 لڙ رحم په ڪار دي په دوه پرق چاودلو زړو باندي
 وسونم لولپه دي ڪرمه ٽول بدن مي اور ڪه
 ودي خورم وه جيلي گوزار دي د منگور وڪه

س:

ساتي چي اوبسان نو دروازي به ورته لورپي ڀدي
 توپ چي پري اثر نه ڪه عاشق به داسي ڀدي ڀدي
 بيا مي هله گوره چي سينگار مي پسي نور وڪه
 د ميني گوزارونه دي تاولي دومره شور وڪه

ج:

ڀه شوله محبوبي په رازو دي چي اگاه ڪرمه
 ستا خمارو سترگو د توپان غوندي تباه ڪرمه
 دادی ما خاکسار هم په ژوندون لاغم د گور وڪه
 وه دي خورم وه جيلي گوزار دي د منگور وڪه

غزل

ورور د ورور پسي اخیستی چې توبك دی
خدايه چا را المسولى زړه يې ډك دی

قتل عام دی يو انسان بل انسان وژني
د انسان مرگ د چورگوري نه اندك دی

د ترور او تروريزم په مكتب كې
كوم ظالم ورته ښوولى دا سبق دی

دا موږنې اسلحې دي چا ورکړې
لوی سکاږتونه سقرسې او که موشک دي

کونډې رنډې یتیمان زېر و زیر شو
د ظالم زړه د فولادو ځنې کلک دی

دشتي غرونه او کوڅې په وینو سرې دي
مرگ او ژوبلې ته موچا ایښی تلک دی

څوک د سولې په ارمان کې گورت ته لاړه
د چا جنگ جگړه د بېخه نه مسلک دی

زه خاکسار د جنگ د نوم ځنې بېزار یم
دا رښتیا ده داسې مه وایه چې شک دی

۱۳۶۶-۶-۱۷

پاڅېل

د فرهنگ کاروان

دا د پلار نیکو د نام و ننگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان
 دا د بېست نیکه امیر کروړ لاره
 دا د پښتنو د ځوان او زوړ لاره
 دغه په سرو وینو کې رنگ رنگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان
 دا د خرشبون او څرپنې هیلې
 دغه قدیمې او پخوانۍ هیلې
 دا د مشک عنبر او د لونگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان
 نه چهرته چوکۍ قوماني لري
 برخه له ازله اسماني لري
 دا غریب او خوار او دا ملنگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان
 ده سره نه پانگه نه دولت شته دی
 نه یې د یو شعر د چاپ طاقت شته دی
 دا د غلیمانو نه په تنگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان

زړه کې يې د قام ولس دردونه دي
 سر په زنگونو کاندې سوچونه دي
 دا د جهالت سره د جنگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان
 څوک به د دوستۍ لاسونه ورکاندي
 څوک به يې ملهم د زړه پرهر کاندې
 دا د پښتنې مينې د څنگ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان
 دا نوره د سيال سره سيالي غواړي
 خاکساره ارامي او سوکالي غواړي
 دا د افغاني غرور د شرنګ کاروان
 څوک به مخکې بوځي د فرهنگ کاروان

۳-۷-۱۳۸۳ د شينوارو ادبي ټولنه

وران ويجاړ فرهنگ وم فرهنگيانو راژوندی کړمه
 ډېر پخوانی ننگ وم فرهنگيانو راژوندی کړمه
 ما د هر ظالم څپېرې مخ باندې خوړلې دي
 ډېر خفه او تنګ وم فرهنگيانو راژوندی کړمه
 مړاوی مې د زړه گلان خاکساره په باغچو کې وو
 زه خپلې جنگ وم فرهنگيانو راژوندی کړمه
 ۱۳-۴-۱۳۸۰ پاڅېل

ناگار صاحب ته

ناگاره تا چي خان ناگار نيولي
چي ڪوم سڀي د اوڻن مهار نيولي

دغه محفل به تر منزله رسي
ڪه يي په لاس ڪي سور انگار نيولي

دي اڙدها دغسي ڊپر وخواڙه
چا چي په مينه دا بنامار نيولي

اخر لوڊلي گرنگونونه وي
چا چي دوستي باندي اغيار نيولي

ڇوڪ په دنيا ڪي عيش و نوش خوشبوي
چا د هغي دنيا بازار نيولي

کوڙه ڪي وايي د پردي خبره
چا چي ماشوم فڪر ريار نيولي

کنڊواله ڪور باندي خه وليکه لڙ
کومه گناه ڪي دي خاکسار نيولي

غزل

لکه گل چې د وربل سره ښه ښکاري
د سښې باغ د بلبل سره ښه ښکاري

زاغ د گلوپه لذت کله پوهېږي
پدې بويي د منگول سره ښه ښکاري

دا رښتیا ده چې د خره لپاره ځل وي
د سرو زین خود دلدل سره ښه ښکاري

تورو لېچو پورې هسې خواري مه کړه
شنه ښکاري سپینې څنگل سره ښه ښکاري

چې په مینه د وطن وي ستي شوی
هر پرهر یې د گوگل سره ښه ښکاري

هسې نوم د پاریس خور دی په جهان کې
د ښکلا نوم د کابل سره ښه ښکاري

که اغیارو مې وطن وړان کړ خاکساره
جوړېده یې د هر خپل سره ښه ښکاري

۱۳۸۰-۱۰-۲۰

غزلی

رشوت خور قاضي ته

د تيار ڪي موتي دي وازمايه بخت قاضي
د اخروخت قاضي بيا به لاس مروپي

خېته دي بنه مڙه ڪڙه د يتيم مال باندي
رحم چي هېڄ ونه ڪڙي دده په حال باندي

ځکه په کور کي لري دوه چنده لگښت قاضي
د اخروخت قاضي بيا به لاس مروپي

زهير چي نه شي کونډه رنډه باندي
هله دولت جمع ڪڙه منډه باندي

د غوښو زړه ڪڙه د فولادو ځني سخت قاضي
د اخروخت قاضي بيا به لاس مروپي

ڄاڻ ته ٻه پوڄ بلڊنگ ڪلا جوڙه ڪڙه
په چور ڪار ونه شو تالا جوڙه ڪڙه

چارد ٻوالي ڪڙه راجا پيره له لوى دشت قاضي
د آخر وخت قاضي بيا به لاس مروڙي

رشوت خواس يو عنعنه غونڊي ده
د هر چا جوڙه بهانه غونڊي ده

په مخ ڇپوني دي راخور ڪڙه د كوم وخت قاضي
د آخر وخت قاضي بيا به لاس مروڙي

د مرگ خواه ڇڻ قسم ته ڍار نه لري
وڪڙه باور چي بله لار نه لري

وايي خاڪسار چي بيا يي سر ته ڪڙه بالبت قاضي
د آخر وخت قاضي بيا به لاس مروڙي

۱۳۲۷-۵-۶

جلال آباد

ڪورني امر

بازار ته لاڙ شه لڙه نڀه يي ٿوته راوپه
اسماني رنگه لوپتهه راوپه

ڪميس زير رنگه پنبه گلي راوپه
پرتوگ هم رنگ ورخني بنڪلي راوپه

د پڇو سلمه نري مه اخله ڪته راوپه
اسماني رنگه لوپتهه راوپه

د خيال لمن ته ستاري غواپه
خم د همزولو مشوري غواپه

ملا اذان وخت برابر يي په نپته راوپه
اسماني رنگه لوپتهه راوپه

بوٽان چي اخلي سليفر وگوره
پوندي يي سمې په نظر وگوره

د ځمکې جگه رقم يې ټول د دوه سېټه راوپه
اسماني رنگه لويټه راوپه

د مخ پوډر رقم رقم واخله
د شونډو رنگ ورسره سم واخله

وپه جاريو پکې تياره اپوټه راوپه
اسماني رنگه لويټه راوپه

بنگري هېر نه کړې په زېور کې اشنا
ملي رواج دې سمه او غر کې اشنا

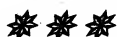
د مختلف رنگونه ټول لټه پټه راوپه
اسماني رنگه لويټه راوپه

د غاړکۍ په عوض هار ښه دی
خپلو بونولونو نه تيار ښه دی

وايي خاکسار چې په باقي روپو گېنټه راوپه
اسماني رنگه لويټه راوپه

۱۹-۱۱-۱۳۶۰

قجوری

غزل

توره شپه به تېره شي سحر راځي
بيا د زېرو گلو مازديگر راځي

می به وي ساقی به وي رندان به وي
داسې محفلونه په نظر راځي

زانگي رنگينۍ به د بودۍ تال کې
دا پېښې فطرت کې په چکر راځي

بيا به د شپونکي نغمه شپېلۍ کې وي
دا خوب مې ليدلی چې دلبر راځي

سره او شنه گلونه به باغچو کې وي
بيا به بوراگان ورته لښکر راځي

جوړ کړه د بڼونه فرش خاکساره نن
تاته چې ډېر گران و د زړه سر راځي

۱۳۶۴ - ۱۰ - ۹

پېښی خور

د سابقه وخت افسر ته

د کراچی پسې روان یم در په در یمه زه
 د پخواني رژیم افسر یمه زه
 مخکې جنرال اوس جوالي شوم
 پاتې په سپین میدان خالي شوم
 لکه غاټه په شا ټول پرهر پرهر یمه زه
 د پخواني رژیم افسر یمه زه
 مخکې رتبه ډگر والي وه
 پوره هر چا سره سیالي وه
 ټاټکی په سر باندې ولاړ تر مازیگر یمه زه
 د پخواني رژیم افسر یمه زه
 مخکې مدیر اوس ترجمان شوم
 په دې ژوندون باندې پنبلمان شوم
 په یو ډوډۍ د خارجي سره نوکر یمه زه
 د پخواني رژیم افسر یمه زه
 مخکې پیلوټ اوس گاډي وان شوم
 د پسر لالهاند او سرگردان شوم
 حقوق مې صلبه گوره یو بشر یمه زه
 د پخواني رژیم افسر یمه زه

په تمام ښار کې سړ مامور وم
 موږ په منډو او په انگور وم
 پروت د درگۍ کمپ کې له خپلو ناخبریمه زه
 د پخواني رژیم افسریمه زه
 د معلمۍ نه اوس څرکار شوم
 مکتپ یې ښه وړان کړ وزگار شوم
 پښې ابلې پښې په سر سرتور او بې ځادریمه زه
 د پخواني رژیم افسریمه زه
 علاقدار د بته یې کوټ وم
 رشوت مې نه اخیست سم چوټ وم
 خپل اولادونو ته په خپله یو ضرریمه زه
 د پخواني رژیم افسریمه زه
 مخکې شاعروم لېونی شوم
 دادې نه شوم میرنۍ شوم
 ایرو کې پروت یم په غمیو کې مجرمیمه زه
 د پخواني رژیم افسریمه زه
 مخې ته ایښي مې بانجان دي
 وراسته شغلم او لېروگان دي
 خاکساره څو به په دې حال خاورې په سریمه زه
 د پخواني رژیم افسریمه زه

مغزل

راختلی د افغان د اقبال لمر وای
زېر گلونه وای د گلو مازیگر وای

که غلیم پرې خفه کېږي خفه ښه دی
سره یو چې پښتانه مې لرو بر وای

خو به یو بل نیمکښو تمبو کې گورو
چې په مخکې نه دېوال وای او نه ور وای

ارمانونه د خیبر تړو کې گل وای
د شمشاد هیلې یې مخکې یو لښکر وای

د حمزه بابا زیارت باندې راټول وای
د غزل بلبلان ټول په یو نظر وای

د بېلتون کور کې غوغا وای جوړه شوې
تورې شپې نه وای خاکساره روڼ سحر وای

۱۳۷۱ - ۹ - ۲۴

غني خېل

مغزل

دا بادونه د ختن دې اشنا وي
د گلو رنگين چمن دې اشنا وي

د خزان سپېره بادونه مې خوښ نه دي
بوراگان ددې وطن دې اشنا وي
د ماليار لاسونه دي د ښکولولو
دا باغونه د عدن دې اشنا وي
سره او شنه توتيان د سرو گلو په څانگو
د بلبلو دا گفتن دې اشنا وي
د ازاد ژوندون خوندونه مې هېر نه دي
غلامۍ سره کفن دې اشنا وي
د جهان په سرو او سپينو يې ورنه کړې
دا د پلار نيکه مسکن دې اشنا وي
چې زاغان يې په تونگو درنه يونه سي
دا لعلونه او معدن دې اشنا وي

د خاکسار زړه د هر کاني سره چوي
امانت په ځای د فن دې اشنا وي

۱۳۸۰-۵-۲۳

زرنج

مغزل

دغسی کار راباندې بیا وکه چا

تانه انکار راباندې بیا وکه چا

پرون مې څومره قسمونه وکړه

د زړونو ښکار راباندې بیا وکه چا

د زړه مانی مې دې وې وې شوله

دا سخت گوزار راباندې بیا وکه چا

د عمر کور لار مې غلطه کړله

دومره تلوار راباندې بیا وکه چا

نژدې لوېدلی گړنگونونه وم

غږ د اغیار راباندې بیا وکه چا

څو ځل مې دا رباب توتې کړ

دا یله زار راباندې بیا وکه چا

خاکسار دې مخ په کفانه کې نه لید

دا ستا مزار راباندې بیا وکه چا

۱۳۷۲-۹-۱۰

اچین

غزل

رنخونه هم بد نه دي چې دوا ورسره وي
ژړا څه پروا نه که چې خندا ورسره وي

د عشق په تنور کې که پتنگ غوندې لمبه شم
د شمعي په لېانو چې موسکا ورسره وي

پرېده چې په غشو مې سوري سوري ځيگر که
د مينې په کتاب کې چې روا ورسره وي

جفا خو يو قانون دی د خوبانو په دفتر کې
خو وخت کله ناکله چې وفا ورسره وي

د ورېځو له اسمانه د رحمت پاران دې اوري
له تندر او ږلۍ نه دې پناه ورسره وي

موجود سمندر کې که ږانده لاهو لاهو شي
ترې وځي وچ تاپو ته چې بينا ورسره وي

ځاکسار به وي خوشاله په يو خوشې بيابان کې
خو شرط به په کې دا وي چې اشنا ورسره وي

۱۳۶۷-۱-۲۴

دروتنه

غزل

د زړه وينې مې کړې بيا سره راغونډې
په زرگونو سوال کوي د وطن کونډې

د بشر په سترگه چا ورته کتلي
لکه گډې په کمپو کې وي راغونډې

افغاني غرور کې ناست وم په پرده کې
د عزت او پټ پردې مې شولې برينډې

کله بیره يې آيينه په لاس کې راکړه
لازياتي راپورې نورې که ملنډې

خوک مې نه پرېږدي لانور هم چې افغان دی
چا مې وسوې د پټکي د شملې څنډې

زه خاکسار به څه گيله له يو او بل کړم
چې داغلې مو په خپله وي دا تنډې

۱۳۶۶-۲-۶

د ناصرياغ کمپ

غزل

سم کړه بوراگان دې له باغچې نه مې گلونه وړي
سترگې دې زما له تورو سترگو نه خويونه وړي

خړو سپېرو خاورو باندې خړه سپېره پاتې شوم
سپينو انگو نه مې سرخي د وخت بادونه وړي

غارې ته مې پروت دی په پنجاب کې د خيرات کچکول
دا د افغانانو د شملو هغه روبونه وړي

غوندې کړه ښکاري دام دی حوصله مې نوره تنگه ده
دا هغه مرغه دی چې د ځان سره دامونه وړي

څوک په مې گلشن کې دغه شوم ارمان پوره نه که
ځان سره تحفه به ښه راتلېي جوابونه وړي

وايم زه خاکسار چې څه بهبودې دلته نشته دی
دې میدان د حسرنه هر څوک خالي لاسونه وړي

۱۳۷۷-۹-۲۰

جلال آباد

غزل

عشق يې نامه ده ورنژدې نه شي
بښه لمده جامه ده ورنژدې نه شي

زه چې توبه گار شومه له ښکلو نه
مينه ډرامه ده ورنژدې نه شي

نشته هغه سترگې لټومه يې
نن ټوله سورمه ده ورنژدې نه شي

مه غلط يې نه شي ډډ کميس باندې
ډول يې چرمه ده ورنژدې نه شي

مات منگي يې سر باندې نيولي دي
جوړه يې پلمه ده ورنژدې نه شي

رسي به منزل ته په پاخه سرک
مخکې دې خامه ده ورنژدې نه شي

ولوېدې خاکساره لوړو خوړو نه
نوره دې دمه ده ورنژدې نه شي

۱۳۷۹-۹-۲۴

ډکه

خوار قسمت

لامې د زرگي نه راچاپېره شوې
پټه د سالدو لاندې چې تېره شوې

وې دې وړ زرگي رانه پلورلاندې
سپين مخ نه شغلې دې رابرسېره شوې

خوار قسمت نه چاته شکايت وکړم
مخې ته چې راغلې تېر و بېره شوې

هر بانه دې بېل بېل زخمي کړي يم
نښې د وېشتلو دې بې شمېره شوې

غشي دې تيار لينده کې ايښی و
خوره وې سپوږمۍ رانه اندېره شوې

رحم او زړه سور دې چېرته تللی دی
اوسپنې نه کلکه ولې ډېره شوې

خه سوال او ځواب به کړې خاکساره سره
خون کې مې شريکه بې شمېره شوې

۱۳۸۱-۵-۳

اريانا هوټل

غزل

ستا د حسن وار به تهر يي وخت به راشي
دا غرور به درنه هېر يي وخت به راشي

له ډېره کبره د پڼو په خو کو درومي
دا خواني به دې گنډېر يي وخت به راشي
سر کو شوڼډو به نيولي وي پارونه
سپين غاښونه به اندېر يي وخت به راشي
اننگي به دې بيا گونجې گونجې ښکاري
تور پانه به تېر و بېر يي وخت به راشي
ښه د زلفو نه کپچه منگري جوړ کړه
دا حساب په زور او زېر يي وخت به راشي
دا د غونډې زنې خال به دې بيا نه وي
دا خروار ښکلا به سپر يي وخت به راشي
دا چې نن په گوليو سترگو خلک ولې
دا زخمونه به بيا شمېر يي وخت به راشي

د خاکسار زړه په برچو سوري سوري کړه
دا زخمونه به کوشېر يي وخت به راشي

۱۳۸۱-۵-۲۶

زرنج

مخمر

لکه د ښکار پسې چې باز پورته شو
د شینواري فرهنگ اواز پورته شو

د حقیقت بڼه به غوره کاندې
خیر دی که نن سبا مجاز پورته شو
ښار او کوڅې یې بدرگې ته ناست وو
د جگو غرونه چې پرواز پورته شو
دا د کلونو ارمانونه زړه کې
د مینې غږ د مینې راز پورته شو
ربابه ټول ورته نغمه نغمه شه
چې د مطرب لاس کې شهباز پورته شو
له خوشالۍ نښترو غاړې ورکړې
د گورگورین تندي مجاز لور ته شو
نذر مې ایښی د مخکې امله
چې مې د سازه سره ساز پورته شو

د ادب بڼې په شي سمسور خاکساره
که د وطن نه مې غماز پورته شو

۲-۶-۱۳۸۳

د شینوارو ادبي ټولنه

غزل

نه مې ساقي نه ميکده خوښه ده
نه مې جامونه نه پيال خوښه ده

شېخه تسبي دې نورې نه گرځوم
لېونۍ مينه مې اوده خوښه ده
زه يې په هغه دغه نه پوهېږم
افغانه پېغله مې ساده خوښه ده
د سړي مينې نه مې لرې ساته
د عشق لوبه مې توده خوښه ده
که مخ سپوږمۍ خالونه ستوري شي ټول
زړه خوښه کړي هماغه خوښه ده
کوڅه کې نېغه نېغه ورته مه کېږه ډېر
د مينې راز کې مې پرده خوشه ده
غلط يې نه شي د ريا په توبو
زما رښتينې اراده خوښه ده

خاکساره نن که عيش و نوش که خلک
ستا خور اتلونکې آينده خوښه ده

۱-۱-۱۳۸۲

نازيان

غزل

یاره سترگې دې ډیوې دي او که نه دي
چې د خلکو پرې دعوې دي او که نه دي

په نازکو شونډو سور غلاف راخور کړې
تورې زلفې دې خورې دي او که نه دي

پتنگان دې وریته کړي دي پراته دي
بلې کړې دې لمبې دي او که نه دي

ستا د حسن ناوې هره ورځ ودېږي
په مالت کې دې چمبې دي او که نه دي

د ښکلا بازار دې دومره گرم کړی
وېل شوې دې تمبې دي او که نه دي

گودرونه دې له سرو منگو خالي کړه
تېرې کړې دي بمبې دي او که نه دي

ما ویل زه خاکسار به زر منزل ته رسم
عشق لارې دې اوږدې دي او که نه دي

۱۷-۶-۱۳۸۳

د شینوارو ادبي ټولنه

غزل

جامونه می‌کده کپ په نخا راغلي دي
رندان چې د ساقی سره نن بیا راغلي دي

د میو په نبشه کپ که د حورو سره لوبې
غلماڼ یې شاوخوا ته په خندا راغلي دي
زاهده خفه نه شې د تسبو امېل دې واخله
دېر بد مې په عمل کپ له ملا راغلي دي
پرون به یې په قتل غلا او چور کپ مسئلې کړې
نن خپله باندي چور او په تالاراغلي دي
د نفس شیطانانو کره گوزار له گړنگونو
پر هېز توبې یې ټولې په گدا راغلي دي
پیسو ته یې گندېلي دي اوږده اوږده جېبونه
ایله په عیش و نوش او مشغولا راغلي دي
توبه د اخیرت لپاره هېچا جمعه نه کړه
لاچ کپ د پیسو او د دنیا راغلي دي

خاکساره که رښتیا ویل د زهرو نه ترخه دي
هونه دي په چغو واوبلا راغلي دي

۱۳۸۲-۷-۲۹

پاخیل

چې په غوسه شوې بیا به نه درگورم
مړې د حسن څه کمی خو نه دی

Designed by: Haji Mohammad

چاپ جاري: د دانش خپرندويي ټولنې تخنیکي خانګه
Tel/Fax: +92-91-2564513/E-mail: danish2k2000@yahoo.com

خپرنډوی: رڼا کولتوري مرکز